ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5805 — ՓԵՏՐՈՒԱՐ 21/6 ՄԱՐՏ — ԾՐԿԱՆՇԱԲԹԻ — 29 ԶԻԼՀԷՃԱՆԻ 1322 — ԻԲ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 5805

درعادته عادة ﴿ آره‌ولك ﴾ غزته‌سى ادارهٔ‌سنه‌در

Նամակ կամ որեւէ գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ
ՊՈՒԼԻՍ, Ղալաթիա, Քամանջօ Փողոց Թիւ 8

Les Annonces sont reçues
à la Direction du Journal "ARÉVELK,,
Galata, CONSTANTINOPLE

20 ՓԱՐԱ 20

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱՋԳԱՅԻՆ. ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան	140	ղր.
» » » » վեցամսեայ	70	»
» » » » եռամսեայ	40	»
Օտար երկիրներու համար տարեկան	40	Ֆր.
» » » վեցամսեայ	20	»

Դրամի փոխարէն փոստայի փուլ կ'ընդունուի դրուշի փուլը 100 դրուշի հաշուով։
Տեղական Թղթատարի ծախքը բաժանորդաց կը վերաբերի

Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն։

20 ՓԱՐԱ 20

ԿՐԹԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

ԱՌՈՒՏՈՒՐԸ՝ ԴՊՐՈՑՆԵՐՈՒՆ ՄԷՋ

Մեր լրագրութեան օրը օրին հետեւող մը պիտի տեսնէր թէ ամէն անգամ որ մէկը գրած է կրթական, եկեղեցական կամ ուրիշ որ եւ է խնդիրի մը վրայ, յանախ թերութիւնը կամ սխալը մատնանշելէն անդին չէ անցած, միջոց մը կամ դարման մը չէ ցոյց տուած։

Մէկդի թողլով այդ երեւոյթին պատճառները խորապէս փնտռելու գործը, գոհանանք միայն ըսելով որ հրապարակագիրը, կամ գրողը, իր պարտականութիւնը միայն գրած է, թողլով ուրիշներու իրազեկութիւն ունեցողներու, առնչ դարմանը։

Ես ալ, ամէն անգամ որ առիթը ունենայ կրթական խնդիրներու՝ վրայ գրելու, մատնանշելէ ազգին մեծ բան մը չբերի, նոյն օրվհեաեւ իմ գործս չէր, եւ յոյսս գիտէք թէ այնքան ուշադրութեան պիտի առնուէր առաջարկուած միջոցները, օրէցօր Բարեկենդանին չարթ մը առաջ կամ հաքը դալը...։

Ծաւելով է որ նորէն գրիչս ձեռք կ'առնեմ, գրելու համար գահիրէ տեսարանին վրայ, որուն հանդիսատես եղայ անցեալները։

Աւարտիրս արդէն կը հասկցնէ թէ ի՞նչ բան ըսել կ'ուզեմ։ դպրոցներու մէջ մաս գտած ու նուիրագործուած աստուածային ազատ սովորութեանը ակնարկել կ'ուզեմ։

Այս սովորութիւնը գրեթէ ամէն դէպրոցի մէջ կայ, հոս տեսչէն մըն է որ բոլոր պէտք եղած գիրքերը ինք կը ծախէ, ու հարկաւ գրպանը քիչ մը ուելի ուռեցնելու համար։ դասագիրքերուն չառ գեղչ ունեցողները քչելու պիտի ալեսար։

Անդին ուրիշ մը թուղթ, ծալը, մատիտ, տետրակ մը ծախէ, միւս ալեսաս տալով ազգը հանակէն քանի մը փարա վատակել։

Մէկ ուրիշը որ ենթադրենք գծագրութեան կամ գեղագրութեան ուսուցիչ է, ինք իր հաւատոյ պիտոյքներ կը ծախէ, միշտ ի չահ իրեն։

Քիչ մը ուշադիր եղէք, ու նոյն իսկ Դալաթիոյ հրապարակին վրայ, հրեայ թղթավաճառներու քով, սակարկութեան մէջ պիտի գտնէք հոյ վարժապետներ ու ասօրէներ, իրենց օրապահիկը՝ ճարելու վրայ։

Ես ալքաւոր տեսայ, դեռ քանի մը օր առաջ, չորս թուղթ մը ասօրէները, իր արբանեակի՝ փոքրուորին ընկերակցութեամբ հրեայ թղթավաճառի մը հետ հինգ փարա վեր կամ վար սակարկած առնս. ամօթ են ասոնք։

Եթէ տարիներու իմ պաշտօնավարութիւնս չեղաւ, որ առեն հանդիսատեսը եղայ իմ ատենի երեւութներու, ես ալ լիա տակը, ընթերցողներէս մէկ քանիներուն պէս, թերեւս չհաւատայի, բայց թարմ օրինակը կայ։

Աւարտողները, հինգուց բարեկամ ու երբեմնի մէկ պաշտօնակիցս տեսնելու համար։ Գալայ կարեւոր մէկ թաղին դպրոցը գացի։

Դանապան, անառս, ո՛չ ոք. զուր կը սպասեմ՝ լուր դրեալս կամ վար կանչելու համար. ու հարհատած, չդգնուելու չփոքցնելու համար, վեր կ'ելլեմ, ու առնդուրին գլուխը հարիւ հատած, բարեւելնան ազնուկ մը ակնկիր կը հասնի։

Դասարան մը կայ դիմացս, որուն դուռը բաց է, եւ սակայն ներսի տակնուվերութիւնէն, ազմուկէն բան մը չեմ կրնար հասկնալ։

Քանի մը քայլ եւս կ'առնեմ, ու իրականութիւնը, իր բոլոր մերկութիւնովը, կը պարզուի աչքիս։ Մէջտեղը, աղաքներէն չրջապատուած, ուսուցիչն է կայներ, դարանի մը քով, որուն մէջ թուղթի, տետրակներու, գրիչներու եւ դպրոցական պիտոյքներու տրցղնութիւն մը կեցեր՝ գնորդի կը սպասէ։

—Միւսիւ, ես մոռցայ ճաթած է...

—Է՛կան ըրիր, կը պատասխանէ ուսուցիչը ճաթած ձայնով մը, հոս բեր տուրիկա՛, գնա՛ հանած տեղէդ առ...

—Միւսիւ, ես թուղթին քանի՞ թերթ տասը փարա է, կը հարցնէ մէկ ուրիշը։

—Զա՛րա թերթը, չ՛ա՛րա...

—Միւսիւ, «մէմ»ը հինգ հատը կուտայ կոր...

—Դնա՛, գնա՛, «մէմ»էն առ։

—Էֆէնթի, ես գրիչը ալաւոր չէ, ուրիշ մը տուէք։

Եւ ուսուցիչը կասպած, կ'առնէ աղուն ձեռքէն գրիչը,—որուն տաշիչնան քառասուն փարայի կուտան տպանվարը։—ու գրպանէն ասանցը հանելով, աղուն երեսին կը նետէ։

—Գնա՛ տէ աղուսրը առ...

Այնչափ կը բարկանամ այդ գռեհիկ տնտարարին առջեւ, որ վարկեան մը կը մտածեմ, Ցիսուսի օրինակին հետեւիլ, երբ խարազանով աղունի ծախողները ու լուսամատփոխները կը վանէր Տաճարէն, բայց կը զգամ ինքզինքս։

Չէ՞ մի որ ինձմէ առաջ ալ տեսնողներ եղեր են, հոգարարձուներ, Թաղականներ։ եւ եթէ չեն տեսեր, կրնան ուրանալ։ Այդ մարդիկը, դպրոց այցելած ատենին երբ ասանկ բաներ չեն տեսներ. աղոց օգտակարը կամ չօգտակարը չեն հասկնար, ուրեմն ի՞նչ կ'ընեն. ինքզինքնի՞ն կը ցուցադրեն...։

Այդ մարդոցը համար ուսս ցիչը հերիք է որ կոնկուսած ներկայանայ իրենց, ամէն ապուշ գաղափարի ու յայտնուած ատիւկութեան մը գաղափարէն ցոյց տայ ինքզինքը, ու կ'ելլայ իսէալ ուսուցիչը։

Որո՞ւ մաքէն կ'անցնի որ այս խեղճուկրակութիւնները քանի մը լոգուածով կրնան որբագրուիլ։ ո՛րչափ ազէա ելլալու է իր շուրջինները ճանչնալու գործին մէջ։

Ու երբ մենք ասոնց գրենք, անդին վարժապետներ ու ասօրէներ հրեայ թղթավաճառներու հետ սակարկութիւն կ'ընեն, եւ ուրիշներ ալ, դպրոց, ասուսուրի տեղ մը կը դարձնեն, իր բոլոր գռեհկութիւններովը ու աղտաստութիւններովը...։

ԱԼԵՒՈՐ ՈՒՍՈՒՑԻՉ ՄԸ

ՎԱՐԺՈՒՀԻՆԵՐՈՒՆ

ՆԵՐԵԼԻՔ Է ՊԱՐԱՇԱՆԴԷՍ ԵՐՔԱԼ

Պարահանդէսը, իբրեւ մշակութիւնի զբօսանքի միջոց մը, երեսէ ձգուած է արդէն մեր մէջ։ Զարիքն արդէն սահմանափակուած է, հեռաւոր չէր ուժեր որ անդրադառնալիքն անոր։ Սակայն վերջերս երեւցան գրութիւններ, որոնք պարահանդէսը քաջալերելու բնութիւն ունէին։

Պարահանդէսի գաղափարն ու ճաշակը ունենալ՝ այն միջոցին երբ կարգ մը վարժարաններու կրթական ծախքը այդ միջոցով հոլովելու պէտքը զգացին։ Այն առեն ասոր մէկ անգամ պարահանդէս մը կը սարքուէր, ուր ներկայ կ'ելլային պատուաւոր ընտանիքներ, այր, կին, երիտասարդ թէ ծեր, որոնք զուարճանալէ ուելի հասոյթը արդիւնաւորելու կուգային հոն։ Թէ՛ մատաքը բազմապատկէ լոգնութիւններն ու խաչընդառները։

—Ի՞նչ ըսել կ'ուզէք, պարո՛ն Հապոսը, հարցուց տիկին Բոլինա Պէրնէթ։

—Սա ըսել կ'ուզեմ թէ առաքութիւնը ընդհանուր պիտի փոխէ երկրին երեւոյթը ու բնութիւնը, թէ հոլով տասը չպիտի նպաստէ բալիերներու գնացքին, թէ ճամբաները խորտուբորա ու դժնդակ պիտի ելլան, թէ մեր չնչասպառ շուները նեսի արգաքեմբ չպիտի քաշեն, բալիերները ու լիմերը իրենց հեղուկ վիճակ պիտի վերստանան, որով հարկ պիտի ելլայ անոց շուրջը դառնալ երկար բարակ կամ ծանծաղուտ տեղերէ անցնիլ։ Բոլոր այս փոփոխութիւնները, տիկին, արդիւնք արգաքնային ազդեցութեան, ի լայս պիտի գան լայագաղութիւններով, լոգնութիւններով, վառնգներով, որոնց մէջ ամենափոքր խոչնդոտները կը կազմեն փերուն ձիւները, որոնք կը տահին մարդուն տաքին առակ, եւ կամ թէ այն ձիւնակայտները, որոնք սառուցատ լեռներու գագաթէն վար կը գլորին։ Աւտարիկ թէ ի՞նչ օգուտ պիտի ունենայ այդ արեգակը, որ օրէ օր հեռանէ՝ ո՛չ ուելի կը բարձրանայ հորիզոնին վրայ։ Տիկին լաւ մը մտքերդիդ պահեցէք որ կեսը թէ տիեզերանական նախկին վարդապետութեան համաձայն անհրաժեշտ դասուած բնութեան չորս տարրերէն մէկը՝ հովը միայն մեզի պէտք է, իսկ մնացեալ տարրերը՝ այն է երկիրը, կրակը եւ ջուրը՝ գոյութիւն ունենալու չեն մեզի համար։ Նոյն իսկ հակառակ են բնութեան երկիրներու բնութեան...

Անշուշտ տեղակալը կը չփոխանցէր։ Տիկին Բոլինա Պէրնէթ կրնար չառ դիւրաւ հակառակ փոստեր առաջ բերել, բայց իրեն հաճոյ կը թուէր ձէսբրի հապոնի եռանդառ խօսակցութիւնը։ Տեղակալը չառ կը տիրէր այն երկիրը, դէպ ի ուր ուղղած էին իր ճամբորդի կոնքին պատահարները։ տակիա երբէք մէն էր թէ ա եւ է խոչընդոտ առնու չպիտի ընկրկէր։

Սակայն ձէսբրը հապոնը իրաւունք ունէր, երբ արեգակին կը վերադրէր առպագայ դժուարութիւններ՝ որոնց պիտի հանդիպէր արշաւանքը։ Այդ բանը տեսնուեցաւ, երբ երեք օր լեռայ, մայիս 18ին, ջնկաքը ճամբայ ելաւ։ Ջերմաչափը, նոյն իսկ գիշերուան ցուրտ պահերուն, միշտ երեսուն երկու տասիճանին վրայ կը դադնուէր։ Փարէնհայթի այս տասիճանը կը համապատասխանէ Սանթիկրատի զերոյ տասիճանին։ Ընդարձակ դաշտագետնին ներու տառերը հալելու վրայ էին։ Ձերմակ ափոցը ջուրի կը վերածուէր։ Նախնական կազմութիւն ունեցող ժայռերէ բաղկացած գետնի մը խորտուբորութիւնները ի լայս կուգային շարունակաբար ընդհարումներով, որոնք կը ցնցէին բալիերները, ուստի եւ ճամբորդները։ Եւ օրավհեաեւ դժուարու կը քաշուէին բալիերները, առաջուան պէս արագ չէին ընթանար շուները։ Ուստի կարելի էր անակնկալ ձանձրանալ իր բալիերին ասնը, առանց վախնալու որ արեան մը կը պատահի։ Ոչ իր ազատակները եւ ո՛չ ալ խարազանով ատուած հարուածները պիտի կրնային վազցնել ասլ արդէն իսկ չարչար լոգնած կենդանիները։

Երբեմն կը պատահէր որ ճամբորդները հեռուան կը կարէին կ'անցնէին ճամբուն մէկ մասը, շուներուն բեռը թեթեւցնելու համար քիչ մը։ Այս տեսակ ուղեւորութիւն մը գործին կուգար արշաւախումբի օրորդներուն, որոնք անգլիօրէն կ'ուղղուէին դէպ ի անգլիական Ամերիկա, ուր առաջ երբ կար։ Տիկին Բոլինա Պէրնէթ եւ իր հաւատարիմ ընկերուհին՝ Մէն մեծ ուշադրութեամբ կը հետեւէին այս օրորդութեանց։ Թոմաս Պլէք, ընդհակառակ, բնաւ չէր հետաքրքրուեր օրորդութեան։ Մինչեւ այդ հեռաւոր երկիրները գացած էր՝ ո՛չ թէ «ուրդան» կամ կղզիս օրալու համար, այլ մի միայն լուսինը դիտելու նպատակաւ, հիշդ այն պահուն երբ իր սկաւառակով պիտի ծածկէր արեգակին սկաւառակը։ Այսպէս երբ լուսինը հորիզոնին վրայ բարձրանար, անհամբեր դիտումը աչքերով կը լափէր դայն։ Տեղակալը կ'ըսէր այս առթիւ.

— Պարոն Պլէք, եթէ երբեք լուսինը իր ժամադրութիւնը չարդէ, 1860 լուսիս 18ին, չառ անհոգ բան մը պիտի ելայ ձեզի համար։

— Պարոն Հապոսը, եթէ առանկ բան մը ըլլէ պատշաճութեան դէմ, չառ պիտի ցաւիմ։

Աշուղութիւնին գլխաւոր օրորդներն էին Մարպր եւ Սապին դէնուորները, ուրոնք ամենամեծ ուրախութիւնն էր իրենց սրտերուն մէջ։ Ասոնց ճարպիկութիւնը մը ցոյց կուտային։ Նոյն իսկ ամէնէն վարպետարդի հնդիկները անոնց չափ աչքի սրատեսութիւն եւ ձեռքի ճարտարութիւն չունէին։ Թէ՛ ծուղակներ կը լարէին եւ թէ կ'որսային զէնքով։ Կը ճանչնային բոլոր այն գործիքները, որոնցմով կարելի է ձեռք բերել կը զաքիներ, ջրաղուէներ, գայլեր, ազուէներ, տրէներ, եւն.։ Ամէն խորամանկութիւն ծանօթ էր իրենց։ Ճարպիկ եւ բանիմաց մարդիկ էին Մարպր ու Սապին, որոնց ընկերակցութիւնը հնդկական տեղական տշուանութիւնի, հարիւրապետ Քրէվէնթիի կողմէ որոշուած էր խաղոցի մատուցմամբ մը։

Բայց փոքր խումբին յառաջխաղացութեան միջոցին՝ ո՛չ Մարպր եւ ո՛չ ալ Սապին պարապ մէջոց չունէին ծուղակներ լարելու։ Առաւաւուն մէկ-երկու ժամ կը նային հեռանալ։ ուստի իրենց հրացանին հարուածներուն ասպ ինկող երեւոյթ գտանելու էին։ Սակայն բարեբաստ գտնուեցան ապաններու ամերիկեան որոնողող մեծ կենդանի մը, որ հազուագիւտ է լեռներու այդ ասպնջականի ասպ։

(Շարունակելի)

Արտաքին Լուրեր

ՊԱՏԵՐԱԶՄ

ՌՈՒՍԻՈՅ ԵՒ ՃԱՊՈՆԻ ՄԻՋԵՒ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Զինուորական վերջին զարձողութիւնները։—Կիրճերուն գրաւումը։— Ճապոնցիներուն ծրագիրը։—Ռուսերուն հաւանական նահանջը։

Բարիզ, 1 մարտ.—Թա-Լինկի կիրճին գրաւումը ակիզն է գործողութեան մը որուն ծաւալումը եւ լուծումը երկարաձգական կը մնան։ Միայն սա յայտնի կ'ելլայ թէ ճապոնները անգամ մը եւս կ'ուզեն պատերազմի դաշտը փոխադրել լերան վրայ, ուր կը պարապուին գործել իրենց ալ թիւովը, Պիսէ-Եսա-Բուսիլի կղզմերը, եւ այդ գործողութեան կը պարտաւորուին իրենց ալ թիւի մէկ չարժումովը՝ Թա-Լինկի լեռներուն միւս կողմը հասնելու դիտումով։ Այդ ծայրի մասը եթէ անգամ մը հասնուի նոյն լերանց շղթային հիւսիսային կողմը, նոյն իսկ պիտի կրնայ գործակցիլ գլխաւոր լարձակման, ուսական դիրքին հեւսի կողմին դէմ կատարուած կողմնակի չարժումով մը։ Այդ պարագան կը համապատասխանէ լեռնային պատերազմի ուսնդութեանց, սակայն պէտք չէ չափազանցել այդ արարքի փոքրութեան հանգամանքը որ զորամասերը իրենց բանակներէն չատ հեռաւորը կը տանի եւ զանոնք կ'ենթարկէ պարտուելու ու շրջապատուելու վտանգին՝ այն պահուն իսկ երբ իրենք կը պատրաստուին թշնամին լաղթելու։ Ամէն ճամբան կարելու։ Թա-Լինկ 40 քիլոմէթր հեռաւոր է Կուբու-Լինկէն։ Այն կիրճը որ այդ երկուքին մէջտեղը կը գտնուի, եւ որուն վրայ հեռագիրները կը խօսին, կ'երեւայ թէ 20 քիլոմէթր հեռաւոր է։ Առանց բաւական մեծ հեռաւորութիւններ են՝ ազդու գործակցութեան մը գիտակցի գործողութեան որ սկսած է Պիսէ-Եսա-Բուսիլի կղզմերը։ Այդ գործողութեան դանդաղ վիճակներուն մասին առնուած տեղեկութեանց մէջ ամէն բան մութ է։ Հաւանօրէն թէ կուբու-Լինկ չառ մառեն չրջապատուած է. մասը գտնուած կիրճ՝ Բաւ-Մաս-Լինկ տակաւին վտանգէ զերծ է, ինչպէս կը ծանուցանէ Քուրոքաթքին զորավարին մէկ հեռագիրը թէ տակաւին նոյն կիրճին յառաջացելու դիրքերուն դէմ կը կատարուին յարձակումները, դեպ ի Թաւն-Բիւսի գիւղերը Զէ-Տաս-Լինկի երկրորդական կիրճը։ Միւս կողմէ ճարանական յարձակողականը ամէն կողմերէ կը տարածուի Պիսէ-Եսա-Բուսիլի չորսը, եւ մանաւանդ Շա-Հոյի հովիտին մէջ, ինչպէս ցոյց կուտան վերջին լուրերը թէ փառ. 25ին չարժում մը սկսած է Ուսլ-Թաս-Զանէն անդին (Տանարի բերանը)։ Այդ չարժումով Ճապոնները նախ կը գրաւեն Թէքթիքի բլուրը եւ փառ. 26ին ու 27ին՝ կը կատարեն ընդհանուր յարձակում մը, որուն համար Քուրոքաթքին զորավարը կը ծանուցանէ թէ եռ մղուած է Եսա-Սին-Թաւնի չրջակայքը։

[Թաւ]

Գրիւսել.—Հեռագիրները, աւստրական աղբիւրէ, գրոյց մը կը հաղորդեն թէ Ճապոնները գրաւած են Թա-Լինկի կիրճը։ Եթէ այս տեղեկութիւնը պաշտօնապէս հաստատուի, պէտք է սոյն նկատել թէ Քուրոքաթքին զորավարը անգամ մը եւս պիտի հարիւրդրաւի ուելի կամ նուազ հապճեպով նահանջելու։ Արդարեւ Զին-Հօ-Զէնկի ճակատամարտէն ետքը, Քուրոքաթքին կրնար տակաւին բանք երկաքն ալ ճարտար էին իրենց տրհեսարին մէջ։ Ասնման ճարպիկութիւնը մը ցոյց կուտային. նոյն իսկ ամէնէն վարպետարդի հնդիկները անոնց չափ աչքի սրատեսութիւն եւ ձեռքի ճարտարութիւն չունէին։ Թէ՛ ծուղակներ կը լարէին եւ թէ կ'որսային զէնքով։ Կը ճանչնային բոլոր այն գործիքները, որոնցմով կարելի է ձեռք բերել կը զաքիներ, ջրաղուէներ, գայլեր, ազուէներ, տրէներ, եւն.։ Ամէն խորամանկութիւն ծանօթ էր իրենց։ Ճարպիկ եւ բանիմաց մարդիկ էին Մարպր ու Սապին, որոնց ընկերակցութիւնը հնդկական տեղական տշուանութիւնի, հարիւրապետ Քրէվէնթիի կողմէ որոշուած էր խաղոցի մատուցմամբ մը։

Բայց փոքր խումբին յառաջխաղացութեան միջոցին՝ ո՛չ Մարպր եւ ո՛չ ալ Սապին պարապ մէջոց չունէին ծուղակներ լարելու։ Առաւաւուն մէկ-երկու ժամ կը նային հեռանալ։ ուստի իրենց հրացանին հարուածներուն ասպ ինկող երեւոյթ գտանելու էին։ Սակայն բարեբաստ գտնուեցան ապաններու ամերիկեան որոնողող մեծ կենդանի մը, որ հազուագիւտ է լեռներու այդ ասպնջականի ասպ։

(Շարունակելի)

յաղթել՝ իր կողմէ ինչ-որ լրտեսական մը կատարելով ճապոնական կեդրոնին դէմ, բայց եթէ Թա-Լինկի կիրճը գրաւուած է, այդ չարժէր չորս ալ մնացած է, վասն զի Բուրբաթքին զօրավարը կրնայ դէմ իր բանակին մէկ մասին նահանջի գիծին կարելու վտանգին ենթարկուիլ։ Այս նոր պայմաններուն մէջ ընդհանուր ճակատամարտ մը անպատարդիւնք մը միայն կրնար ունենալ ռուսական զինուորներուն համար, եւ կ'երեւայ թէ նահանջը պարտաւորիչ պիտի ըլլայ, այլ թէ դէպ ի Մուքդէն ուղղակի նահանջը, այլ Հուն-Հոյի վրայ պտչապանութեան երկրորդ գիծը։ Այդ ճանապարհին կարեւորութիւնը, սակայն պէտք չէ չափազանցել, վասն զի ռուսական զօրութեան ամբ մէկ մասը միայն ճակատամարտին կը մասնակցի, եւ ճապոներ ալ, իրենց կողմէ, քսան հազար զինուոր միայն ունին այդ կողմերը։ Ցաւալին այն է թէ ճապոներ այդ լրտեսական գործը կը հարկադրէ Ռուսերը փոխել իրենց դիրքերը, այն միջոցին որ այնքան զօրաւոր էին եւ Օեամա կը վարանէր անոնց վրայ լրտեսելու համար։ Կը վախցուի թէ մի՛ գուցէ այս նոր ձախողումը ու հոնանը չլսուիլ ազդեցութիւն մը գործէ ռուսական զինուորներուն վրայ։ Եւ կարծուածէ ի վեր անոնց կը խոստանան թէ լրատուական ճակատամարտը յաղթանակ մը պիտի ըլլայ եւ զանոնք պիտի մխիթարէ պատերազմի սկիզբէն ի վեր իրենց կրած բոլոր պարտութեանց համար։ Դժբախտաբար հաստատական չէ որ երկրորդ օրերը այնքան չլսա գան ռուսական բանակին համար եւ այս անգամ ալ Բուրբաթքին յաղթական հանդիսանալու բաղդը չունի։

[Ենսk. Պիմ]

ՄԱՆՁՈՒՐԻՈՑ ՄԷՋ

Զինկ-Հօ-Զենի ճակատամարտը։ — Ռուսական ձախ թեւին վրայ։ — Ռենենքամպֆ զօրավարին մեկ ձախողութիւնը։ — Ֆուչուն դիմ։

Լոնտոն 1 մարտ.— Թոքիոյէն հեռաւորելը կը հեռագրեն.— Զինկ-Հօ-Զենի ճակատամարտին վերաբերեալ պաշտօնական տեղեկագիրները կ'ըսեն թէ կը տիրը չէ բուն էր։ Ճապոնները փետրուար 19ին գրաւեցին Թա-Զէն Հոյի ձախ եղերքին վրայ գտնուած քանի մը դիրքեր, բայց հոգին խորտուբորտ ելլալուն եւ ցուրտն ռուսականներուն հետեւանքով, որով դի ուրները չէին կրնար քալել։ երբ գնացին ծանծաղուտ տեղն ալ ցան, լրտեսները լիսանձգեցան։ Ճապոնական առաջին գիծը ուժգին լրտեսում մը կատարեց Զին-Հօ-Զենի մ, փետր. 23ին։ Ռուսերը որոնք կը գրաւէին հոյ կերպով ամրացած եւ բը նական խաչընդոտներով պաշտպանուած դիրքը, կատարի ընդհարումը մը երին եւ ճակատամարտը ամբողջ օրը չարաւնակեց։ Հետեւեալ օրը առաւն կրնան լրտեսումը վերսկսաւ եւ կէսօրէն երկու ժամ առաջ ճապոնները բանակի լրտեսելով պատերազմիները իրարու մօտ գտնուցան, այնքան մօտ որ կարելի եղաւ փոքր ատրներ գործածել։ Մինչդեռ ճակատին լրտեսումը կը շարունակուէր, ճապոնները կողմնակի շարժում մը կատարեցին, ելով Ռուսերը սարպանեցան Թաղուլ Նոյն անոր, որելէ ետքը։ Ռուսերը բեռն ի խուռն փախան դէպի հիւսիս, հարիւր յիսուն մօտալ Թաղուլ։ Ճապոնական ենթագրութեան նայելով, Ռուսերը միայն Զինկ-Հօ-Զենի մէջ հ-ղար հոգի կորսնցուցած են։ Ճապոնները գրաւեցին եւրեք ռէվէվէր-Թէնտօթ եւ չատ մը հրացան ու ռազմամթերք։ Նաեւ քա՛ղչրս հոգի գերի բռնեցին։

—Բուրբաքի զօրավարին բանակին հեռաւորելը՝ կը հեռագրեն։ — Ճապոնները երկ յաղթութիւն մը ունեցան Ռենենքամբի զօրավարին վրայ։ Ճակատամարտը լեռնոտ վայրեր տեղի ունեցաւ՝ Նեչ-Թայի արեւելեան կողմն 30-40 մղոն հեռաւն։ Բուրբաքի զօրավարին հետեւակները նոյնէն նոյնաւոր յաջողութեանց ապացոյցը տուին՝ իրենց լեռան գիրքերը։ Նաեւ հաստատեցին թէ կրնան յաղթապէս մաքառիլ ռուսական հոյրածանօթ հեծելազօրքին դէմ։ Ճ բանները ալ թեւը, ձմրեալ պահուն, Բէն-Սի-Հուի մօտ կը գտնուէր՝ Լիաօ-Եանկի արեւելեան կողմէն 35 մղոն հեռաւն։ առնէ կը տարածուէր Շա-Հոյի հարաւային եղերքին երկայնքը՝ Թա-Զ-Հոյի արեւմտեան կողմը։ Երեկուան չարժումին մէջ Բէն-Սի-Հուէն եկող ճապոնական զինուորները կիրաչլնակ մը ազատեցին դէպի հիւսիսային արեւելք՝ իրենց առջեւէն եւ մղելով Ռուսերը։ Ճ բանները հիմա կը գրաւեն զօրաւոր գիծեր, որոնք կը սպառնան Ռուսերու ձ խ թեւին եւ ստիպեն մէկ մասը կը տարածուի՝ Թա-Զէ-Հոյի արեւելեան կողմ։ Ռենենքամբֆի զօրավարը հեծեալներու զօրաբաժին մը եւ տրամակազմներ ուներ՝ իր ամբողջ թնդանօթներով։ Դիմաւորը ընդհարումը կատարուեցաւ Զինկ-Հօ-Զենի հիւսիսային արեւելեան կողմը, ուր Ռուսերը ամէնէն աւելի ամրացած էին։

Բարիզ. — Ճապոնական դեսպանատունը առ հեռագիրը կը հաղորդէ որ Թոքիոյէն ուղղուած է փետր. 28 թուականով.— Ճապոնական զօրախումբը փետր. 23ին Ռուսերուն վրայ յարձակեցաւ Զինկ-Հօ-Զենի մէջ՝ Բէն-Սի-Հուէն երեքուն մղոն դէպի արեւելք։ Զինուորաց փոքրիկ մը, սեղի խարտուարտ դիրքը եւ Թա-Զէ-Հոյի առաջներէն հարիւր մետրէն արդէն սարդ յարձակումներուն, բայց կէսօրին ճապոնական յարձակման առաջին գիծը ժամանեց ռուսական գիծերուն չատ մօտը եւ իսկոյն բուռն յարձակում մը կատարեց անոնց վրայ։ Ռուսերը ունէին տասնը վայ եւ քսան թնդանօթ. զօրաւոր դիրք մը կը գրաւէին ամրութեանց քանի մը կարգերով։ Ռուսերը ուժգին ընդդիմութիւն մը ըրին, բայց փոքր. 24ին, առաւն կանուխ, ճապոնները նորէն յարձակեցան եւ իրենցմէ՝ դիրքը ճապոներ ձեռքը ինկաւ։ Ռուսերը խուճապական փախուստով նահանջեցին դէպ ի հիւսիս, Զինկ-Հօ-Զենկը կրակի տալէ եւ հարիւր լիսուն մահուներ թողելէ ետքը։ Ճապոնները երեք ռէվոլվէր-Թնդանօթ եւ չատ մը հրացան ու ռազմամթերք գրաւեցին։ Ճապոնական բանակին մէջ զինուորներէն ոչ օք սատկեցաւ։

Մուքդեն.— Ռուսերը կը տեղեկագրեն թէ ճապոնները գրաւած են Թա-Լինկը եւ ասոր ու Բուրբաթ-Լինկի միջեւեղի կիրճերը։ Թա-Լինկը ճապոնեներուն ձեռքը անցնելուվ։ Ֆուչուն եւ Թիլ-Լինկի ճամբան վտանգի առակ կը մնայ։

ՃԱՌՈՆԻ ՄԷՋ

Խորհրդարանը.— Զինուորական ծախսերու խնդիրը։ — Բուռն վիճաբանութիւններ։ — Զորադարձ փոխադրութիւնը։

Փոխիս, 1 մարտ.— Ճապոնի Երեսփ. Ժողովը առջի օրուան նիստին մէջ, լն. դունը եղբակացութիւնները այն լսեց. նամակովին որ կը լայտարարէր թէ հոքքայդոյի զօրանոցներուն համար եղածը պարտն է եւ անարդարանալի։ Ասոնց նպատակը բաւ թէ քաւէր պիտի չդնէ այն խնդիրը թէ հարկ է այդ մասին ա զիրաստիր մը մատուցանել Մեքքաուլին։ Այդ մերժումին հետեւանքով ազգմիջեւ վիճաբանութիւններ ուղի ունեցան այն միջոցին երբ վիճաբանութիւնը պիտի առաջարկ։ Բանի մը երեսփոխաններ քննադատեցին պատերազմական նախարարը որ լայտարարած էր թէ Երեսփ. Ժողովին առջեւ պատասխանատու չէ։ Ցանձնատարը Ժողովը հրաւիրելով պատերազմական նախարարը տեղեկութիւններ ուզեց իր նախորդին կողմէ կնքուած պայմանագրութեանց վրայ։ Ընդդիմադիրները կը խստովանին թէ պատերազմական նախարարը որ եւ է պարտաւորի չի կրնար ենթարկուիլ։ Կը պատասի թէ Թամասը զօրավարը որ հոքքայդոյի զօրանոցներուն ծախքի խնդրոյն պատասխանատուութիւնը իր վրայ առած ու հրաժարած էր, վերադառնալու իր պաշտօնին մէջ։

Լոնտոն.— Թոքիոյէն հեռաւորելը կը հեռագրեն Սբպանսարդ։ — Ներքին լարբարդ փոխադրութեան պաշտօնական լայտարարութիւնը լաւ ընդունելութիւն մը գտաւ։ Սեղանաւորական չրջանակներու մէջ մեծ վստահութիւն կը տիրէ թէ այդ փոխադրութիւնը պիտի յաջողի։ Սառագրութիւնը տեղի պիտի ունենայ մարտ 25ին 31։

ՌՈՒՍԻՈՑ ՄԷՋ

Շրջանի զօրավարը.— Սերկէյ մեծ դուքսին հոգեհանգիստը.— Մոսկուայի քաղաքապետութիւնը։— Շրջանի զօրավարին բանախօսութիւնը։

Բեռերսպուրկ, 1 մարտ. — Շրջանի զօրավարը իր կէսը հետ ներկայ գտնուեցաւ Սերգէյ մեծ դուքսին համար կատարուած հոգեհանդիսին։ Զատավի վանքին մէջ, Հանգուցեալ մեծ դուքսին տարին որ նեկայ էր, զօրավարը ու կինը ճաշի հրաւիրեց։ Ամբողջ օրը ժողովրդեան խստն բազմութիւն մը հաւաքուած է Շրջանի զօրավարին բնակած օթեւանին չուրջը։ Շրջանի կողմնակի դուռներէ դուրս կ'ելլէ՝ համակրական արտայայտութիւններ խոյս տալու համար։ Մոսկուայի քաղաքապետութենէն պատգամաւորութիւն մը, քաղաքապետին հետ, Շրջանի զօրավարին ներկայանալով հոգ եւ ող ներկայացաց։ Շրջանի պատասխանելով եղած բանախօսութեանց, ըսաւ.

«Բուրթ-Արթուրի անկման լանցանքը մարը չէ։ Կարելի եղածին չափ դիմադրեցինք։ Հոկտեմբերէն ի վեր արդէն ճապոնները կը տիրէին մեր վրայ, վասն զի բոլոր կարեւոր ամրոցները գրաւած էին։ Ես չորս քիլոմէթր տարածութեան մը վրայ, ամէն վայրկեան կրնային բերդէն ներս մտնել՝ լրտեսումով։ Ցաւագին սիրտով էր որ հարկադրուեցայ լանձնել Բուրթ-Արթուրը, որովհետեւ քաղաքը արդէն պիտի գրաւուէր առաջին լրտեսումին։ Պարտք համարեցի զգուշանալ կատարածէ մը։ Ճապոնները ձի ձեռք չանցուցին Բուրթ-Արթուրը։ Նոյն զօրավարը ըսաւ թէ 980 ապայ կորսնցուցած է՝ մեռեալ կամ վիրաւորեցան։ Մեր ալ 680 ապտներէ 317ը մեռան կամ վիրաւորեցան։ Շատերը նոյն իսկ ուր անդամ վիրաւորեցան։ Նաւատորմը բնաւ օգտակար չեղաւ եւ Բարձր Լերան գրաւումէն ետքը բնաւ ջինչ եղաւ բոլոր թնդանօթներու ուսմ բերան առաջ։ Միշտ օգնութեանց սպասեցինք։ Բուրբաքին զօրավարին վերջին հեռագիրը զոր հոկտ. 30ին ստացանք՝ օգնութիւն կը խոստանար եւ Զինուորները կը ծանուցանէին թէ Ռուսերը կը մօտենան։ Ճապոնները մեզ լուսավէպ ըրին, երբ լայտարարեցին թէ Ռենենքամբֆի ծովակալին նաւարշիները Մուկաեքարի մօտ է եւ Բուրբաքին զօրավարին բանակն ալ Մուքդէնի։»

— Շրջանի զօրավարը, այս իրիկուն, Մոսկուայէն Բեռերսպուրգի ուղեւորեցաւ։

ՊԱՏԵՐԱԶՄԻՆ ՇՈՒՐՋԸ

Վլատիվոստոք.— Ռուսական մարտանաւերը.— Հրի միջադէպ.— Հատուցումը։

Լոնտոն, 1 մարտ.— Տիլի Թելեգրաֆի Թոքիոյի Թղթակիցը կ'իմանայ թէ Վլատիվոստոքի նաւահանգիստը կատարելապէս ամրացած է։ Ռուսիա լրտեսելը յանախ դուրս կ'ելլէ նաւահանգիստէն, բայց Կրոնպոյ ու Պոկաթիր որոնք ենթարգուեցան, չատ կը ծանին։ Եօթը Թորփիլնաւեր նաւահանգիստին մէջ բռնուած են ատոյցներէն, բայց ատոյցներու հրկու չոգենաւեր խորտած են։ Ասեւարական ուրը չոգենաւեր ալ կան նաւահանգիստին մէջ։

— Լրագրիներուն հաղորդուած զեկոյց մը կ'ըսէ թէ Անգլիոյ արտաքին գործոց նախարարին եւ Լոնտոնի ռուսական դեսպանին միջեւ բանակցութիւններ կը կատարուին գումարին համար այն հատուցման զոր ռուս կառավարութիւնը պիտի վճարէ Հալի միջադէպին զոհերուն։ Դիմաւորութիւն մը չի գուշակուեր։ կ'ըսուի թէ հատուցման ամբողջ գումարը 75,000էն 100 000 անգլիական ոսկի պիտի ըլլայ։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 4 մարտ.— Մուքդէնէն կը հեռագրեն թէ ճապոնները շարունակեր են դէպ ի հիւսիս յառաջանալ եւ գրաւեր են Սիմիրթիկը։ Հիմա առաջ կը քալեն կոչէն զարնելու համար Մուքդէնի արեւմտեան կողմը գտնուող ռուսական դիրքերը, որպէս զի կարն Բուրբաքին զօրավարին հաղորդակցութիւնները։ Կոս առաջ կարգ մը ոգեսած է ռուսական կարեւոր դիրքի մը վրայ որ կը գտնուի Մուքդէնի արեւմտեան կողմը, 12 մղոն հեռաւ։

ՊՈՒՌԻՕ.— Օյամա մարշալը կը հեռագրէ թէ ռուսական բանակները սկսած են դէպ ի Մուքդէն նահանջել։

ԼՈՆՏՈՆ.— Մուքդէնէն կը հեռագրեն.— Կատաղի կռիւներ կը մղուին ամէն կողմէ։ Ճապոնները ճեղք մը բացին ռուսական կեդրոնին մէջ եւ գրաւեցին սանդրմէկ անգլիական մղոն տարածութեան մը վրայ լարուած բոլոր ռուսական դիրքերը։

— Տիլի Թելեկրաֆ հեռաւորելը հեռագրեր կը հրատարակէ.— Վերջին կռիւներուն մէջ Ռուսերուն կրած կորուստն է 80,000 հոգի սպաննուած եւ վիրաւորուած. Իսկ ճապոնեներուն կորուստն է 40,000, կ'ըսեն։ (Ուրիշ հեռագիր մը 60,000 հոգի կը հաշուէ ռուսական կորուստները եւ 50,000՝ ճապոնականը)։ Ճապոնները մեծաքանակ ուսեալ եւ ռազմամթերք գրաւած են։

— Բեռերսպուրկէն Թայմզի կը հեռագրեն թէ Մանչուրիայէն հոսած վերջին լուրերուն հետեւանքով, խիստ մեծ մտահոգութիւն կը տիրէ Բեռերսպուրկի մէջ։

ԲԱՐԻԶ — (Վերապահութեամբ). — Զայլ կը չրէի թէ Ռուսիոյ եւ Ճապոնի մէջեւ հաշտութիւն կնքուած է։ (Այս լուրը բնաւ չէ հաստատուած։ Սակայն նախկան չանդիսութեան արդիւնք կը նը կատարի Ծ. Դ.)։

—Ռուս գործակալութիւնը հեռագիր մը ստացաւ որ կը ծանուցանէ թէ կեդրոնի կողմը գտնած կռիւը կատաղութեամբ կը չարունակուի։ Ռուսերը դիմադրեցին Նովկոյտա, Բուլիլով եւ Զիմաքի բլուրներուն դէմ եղած բոլոր յարձակումներուն։ Կորուստները խիստ մեծ են։ Ճապոնական թնդանօթաձիգ գունդը, որ խիստ զօրաւոր է, մեծ վնաս կը պատճառէ Ռուսերուն։ Կը սպասուի որ Բուլիլով զօրավարը հրաման ստանայ եւ քաշուելու, որովհետեւ իր դիրքը հեռաւոր վտանգաւոր կը դառնայ, խիստ լառաջացած ըլլալով ճապոնական դիրքերուն մէջ։

— Մուքդէնէն հասած կարգ մը հեռագիրներ կը ծանուցանեն թէ Բուրբաքին զօրավարը յարձակման մը մէջ լայներ է ճապոնեներուն վրայ, կեդրոնի կողմը, եւ կրցեր է կոտրեցնել անոնց թափը։

—Ճակատամարտը կը չարունակուի պատերազմիներուն բոլոր դիրքերուն վրայ։ Վճռական արդիւնք մը չկայ։ Կռիւներ կը մղուին Մուքդէնի արեւելեան եւ արեւմտեան կողմը։

ԼՈՆՏՈՆ.— Մարշալ Օեամա կը հեռագրէ.—Լիմիվիի զօրավարին բանակը դէպ ի Մուքդէն կը նահանջէ։ Օքսու զօրավարը Ռուսերուն ետեւէն ինկած ըլլալով, հաւանական է որ ռուս զօրքերը Թիէ-Լինկ քաշուին։

—Օքսու զօրավարին բանակեալն կը հեռագրեն,— Ճապոնները սանդրմէ կատարած կռիւ մը վերջը գրաւեցին Լաբաթի դիրքը։ Ճապոնեներուն կորուստը 2000 հոգի է։ Ռուսերն ալ ծանր կորուստներ կրած են։ Երկաթուղիի գիծին չրջանները թնդանօթի կռիւ մը սկսած է որ դեռ կը չարունակուի։ Միեւնոյն ատեն ձիւնի բուռն մրրիկ մը կը տիրէ այդ կողմը։

—Շանկալէն կը հեռագրեն թէ ճապոնները ամրակոծեր են Սախալինի հարաւակողմը գտնուող նաւահանգիստները։

ՎԻԼՆՈՒԱ.—Ճապոնները կը չարունակեն ամրակոծել ռուսական բոլոր գլխաւոր դիրքերը։ Զոյն թեւին վրայ կռիւը չարունակուեցաւ ամբողջ գիշերը եւ առաւն մեծ ընդհարում մը տեղի ունեցաւ Շուլինբուի մէջ, որ Մուքդէնէն 10 քիլոմէթր հեռաւ է։ Օքսու զօրավարը գրաւեց ռուսական դիրքերը։ Այս կռիւին մէջ ճապոնները 2000 հոգի կորսնցուցին։ Իսկ Ռուսերը՝ 360) հոգի։ Ճապոնները այժմ կը պատրաստուին յարձակիլ Մուքդէնի արեւմտեան դիրքերուն վրայ։

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԿ. — Ռուսիոյ Զարը պատգամաւոր մը հրատարակեց, որ իմանալոց կ'ըսէ. «Հայրենիքը խիստ վշտացած է Մոլորգոյն Արեւելքի պատերազմին ծանր ազէներէն, պատերազմ մը որ կը մղուի Ռուսիոյ պատիւին եւ Խաղաղութեան Մ-ալեն։ Այրագաւառեան համար։ Այս պատերազմը որ այնչափ անհարժեշտ էր ա՛յ միայն մեր ժողովուրդին, այլ եւ ամբիր քրիստոնեայ ժողովուրդներու բարգաւառութեան խաղաղ ամրապնդման համար, խիստ մեծ զոհողութիւններ պատճառեց ռուս ազգին։ Բայց մենք կը համբերենք այս բոլոր փորձութիւններուն, յիշելով թէ Ռուսիա Օրթոտոքս Սուրբ Եկեղեցիին օգնութեամբ եւ միահեծան իշխանութեան դրօշին տակ, յաջող կրցած է յաղթել ուրիշ մեծ պատերազմներու եւ ազատագրեալ։ Մենք անդադար կը մտածենք ժողովուրդին բարեկեցութիւնը, հաստատելու վասահ ըլլալով թէ Աստուած յաղթութիւն պիտի պարգեւէ մեր զէնքերուն եւ կը յորդորենք բոլոր բարեցիկամ մարդերուն՝ ի՛նչ վիճակի մէջ ալ ըլլան, մեր շուրջը հաւաքուիլ, յաղթելու համար տրտաքին թշնամին »

ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԿ, 5 մարտ.— Ռուս գործակալութեան ստացած հեռագիրներուն նայելով, Ռուսերը բոլորովին եւ մղեր են Շահոբուի կամրը կամ Թիլ կիրճին դէմ ճապոնեներուն կողմէ կատարուած յարձակումները։ Մուքդէնի չրջակայքին մէջ գիւղաքաղաքներ գրաւեր են։

—Նոնի զօրավարին բանակը, բուռն ճակատամարտ մը հաբը, գրաւեց Լիաոյաբի դիրքը, որ երկաթուղիին մօտ կը գտնուի։

—Հաստատութեան կարծիք այն լուրը թէ Սինմինթինկի ռուսական պաշտները ու ռազմամթերքները ճապոնեներուն ձեռքը անցած ըլլան։

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Կեդրոնական Ասիոյ ռուսական բանակը, Թէվիլով զօրավարին հրամանատարութեան տակ, չորս զօրաբանակներէ պիտի բաղկանայ։ Ռուսերը կրկին դիր մը չինեցին Մէրվ-Բուշքի երկաթուղիին համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռուս գործակալներ բանակցութիւն կը կատարեն Լանսանէն 70,000 թիւս ածուխ գնելու համար, որ ալ թէ Վլատիվոստոք, այլ Պոլթիկի նաւահանգիստները պիտի ղրկուի։

ԲԱՐԻԶ.— Բուլորաշէքին զօրավարը կը հեռագրէ թէ Թիշմին եւ մղեր է, մեծ կորուստներ պատճառելով անոնց։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյէն հասած հեռագիրներ կը հաստատեն թէ ճապոնները ցիրուցան ընելով Ռուսերը Թամինթինի եւ Սիմինթաբի մէջ, մեծաքանակ ուսեալ գրաւեր են։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Օեամա Զինհոյէնկի ճակատամարտը մղելով կ'ուզէր ալ միայն պաշարել Բուրբաքին զօրավարին ձախ թեւը, այլ եւ կարել Վլատիվոստոքի հաղորդակցութիւնները՝ ռուսական գլխաւոր բանակին հետ։

ԲԱՐԻԶ.— Բեռերսպուրկէն կը ծանուցանեն թէ ռուսական Դ. զօրաբանակը պատերազմի դալար մեկնած է ռազմարկելու երկաթուղիով, որուն երթեւեկները վերսկսած են։

—Բուրբաքին զօրավարը կը հեռագրէ թէ իր բանակին կեդրոնը յարձակողական է։

—Բեռերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Զարը եւ ռուս զինուորական իշխանութիւնները հաստատած են Շոնսել զօրավարին ընթացքին Բարթ-Արթուրի մէջ։

ՀՌՈՄ.— Պ. Ճիոլիթիի դահլիճը հրաժարական տուաւ։

Պ. ՔՈՆՊի ՄԷԿ ՅՕԳՈՒՍԱԾԸ

«Նեքոնը Ռիվուի»ի մէջ հրատարակուած յօդուածը.—Պ. Քոնպ կը պաշտպանեն իր քաղաքականութիւնը։

Բարիզ 1 մարտ.—Ն. ինկին նախարարապետ Պ. Քոնպ, յօդուած մը հրատարակելով Նեքոնը Ռիվիուի մէջ, իր կրօնական քաղաքականութիւնը կը պաշտպանէ։ Պ. Քոնպ կ'ըսէ թէ, հանգիստ քաղաքականութեան մէջ, ինք լաղթողը եղած է կամպէթիի, Ժիլ Ֆէրրիի եւ «պետական մեծ մարդուն» Վալդէք-Ռուսոյի, որ զինքը առաջերեն հանրապետութեան նախագահին, երբ նախարարապետէն հրաժարեցաւ։ Ցետոյ Պ. Քոնպ ի վեր կը հանէ իր նախարարութեան հետեւած կրօնական քաղաքականութիւնը։ «Երբ 1901 յունիս ամսուն կազմուեցաւ նախարարութիւնս։ Քանքարարի կոչումին վրայ հիմնուեցաւ կրօնական իրերու մասին։ Սանձնամպէ հանուած չեմ նկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանման։ Ընդհանրապէս այդ վարդապետութեան կուսակից էի իմ պաշտօնակիցներուս նման. նաեւ այդ մասին համակարծիք էի ամբողջ հանրապետական կուսակցութեան հետ, որ ամէն ատեն նկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանումը նկատած է իրր տրամաբանական եւ բնական վերջաւորութիւնը իրագործուելիք յառաջդիմութեան մը՝ ազատասիրական ընկերութեան մէջ։ Դիրք կը դրաւ ան ա ու է ազդեցութիւնէ։ Բայց այն ատեն իմ պաշտօնակիցներուս հետ կը զգայի թէ անպատեհութիւն եւ անիրաւութիւն էր այդքան ծանրակիր բաներ նորոգում մը տրձանգրել նախ տրամաբանական յարաբերութեան մէջ։ ատանց այդ բաներ պատրաստուած ըլլալու երկերը։ Այլ կ'ուզէի ալ՝ մտադրած կարգ մը միջոցներով։ Եթէ կարուկ ընթացք մը բռնէի Բանքարան գործադրելու մէջ՝ ի մասին կաթոլիկ նկեղեցիին նպատաւոր տրամադրութեանց տրանք եւ կրօ ի ազատութիւն եւ նրիթական մեծ առաւելութիւններ, միւս կողմէ կաթոլիկ նկեղեցիին ալ գ.ր.ծադրել պիտի ասի այն տրամադրութիւնները, որոնց մով երաշխաւորած են պետութեան վերապահական իրաւունքները։ Սակայն, Քանքարարի բնագիրը քանի մը միջոցներ ուշադրութիւնէս չէրիպեցաւ որ քաղաքային իշխանութեան այդ իրաւունքները անհայտ էին կաթոլիկ վարդապետութեան հետ, հանդիսաւորապէս հոչակուած պապական չրջաբերականներու մէջ։ Այսպէս կը բացատրէի այն լուսանական անհամաձայնութիւնը, որ քաղաքային եւ կրօնական իշխանութենց միջեւ կը տրէր հանրապետութեան հաստատումէն ի վեր։ Ուստի ինձի կը մնար նկատողութեան առնել այդ ծագած անխուսափելի անհամաձայնութիւնները, բնականօրէն երկիրը մղելու համար դէպ ի կաթոլիկ նեկեղեցիի ու Պետութեան բաժանումը։ Իրր մրակ ազդեցիկ դրման մը կանոնադրական եւ քրոնիկ ախտ մը, որ ալ լապէս չէր կրար բուժուիլ։ Արդարեւ դէպքերը կատարելապէս ալդարացուցին մաքս այդ հայեցքը։» Ցետոյ Պ. Քոնպ կը պատմէ Ֆրանսայի հանրապետութեան եւ Վատիկանի միջեւ ծագած միջադէպը, բռնակը, Մուքդէնի չրջակայքը պահպանելու համար, եւ քաղաքը։

—Թոքիոյէն առնուած հեռագրի մը նայելով՝ ճապոնները եւ մղելով Նոյնութեանի մօտ Ռուսերուն կողմէ կատարուած յարձակումները, Մուքդէնի չրջակայքին մը գիւղաքաղաքներ գրաւեր են։

—Նոնի զօրավարին բանակը, բուռն ճակատամարտ մը հաբը, գրաւեց Լիաոյաբի դիրքը, որ երկաթուղիին մօտ կը գտնուի։

—Հաստատութեան կարծիք այն լուրը թէ Սինմինթինկի ռուսական պաշտները եւ ռազմամթերքները ճապոնեներուն ձեռքը անցած ըլլան։

ԲԵՌԵՐՍՊՈՒՐԿ.— Կեդրոնական Ասիոյ ռուսական բանակը, Թէվիլով զօրավարին հրամանատարութեան տակ, չորս զօրաբանակներէ պիտի բաղկանայ։ Ռուսերը կրկին դիր մը չինեցին Մէրվ-Բուշքի երկաթուղիին համար։

ԼՈՆՏՈՆ.— Ռուս գործակալներ բանակցութիւն կը կատարեն Լանսանէն 70,000 թիւս ածուխ գնելու համար, որ ալ թէ Վլատիվոստոք, այլ Պոլթիկի նաւահանգիստները պիտի ղրկուի։

ԲԱՐԻԶ.— Բուլորաշէքին զօրավարը կը հեռագրէ թէ Թիշմին եւ մղեր է, մեծ կորուստներ պատճառելով անոնց։

ԼՈՆՏՈՆ.— Թոքիոյէն հասած հեռագիրներ կը հաստատեն թէ ճապոնները ցիրուցան ընելով Ռուսերը Թամինթինի եւ Սիմինթաբի մէջ, մեծաքանակ ուսեալ գրաւեր են։

—Թոքիոյէն կը հեռագրեն թէ Օեամա Զինհոյէնկի ճակատամարտը մղելով կ'ուզէր ալ միայն պաշարել Բուրբաքին զօրավարին ձախ թեւը, այլ եւ կարել Վլատիվոստոքի հաղորդակցութիւնները՝ ռուսական գլխաւոր բանակին հետ։

ԲԱՐԻԶ.— Բեռերսպուրկէն կը ծանուցանեն թէ ռուսական Դ. զօրաբանակը պատերազմի դալար մեկնած է ռազմարկելու երկաթուղիով, որուն երթեւեկները վերսկսած են։

—Բուրբաքին զօրավարը կը հեռագրէ թէ իր բանակին կեդրոնը յարձակողական է։

—Բեռերսպուրկէն կը հեռագրեն թէ Զարը եւ ռուս զինուորական իշխանութիւնները հաստատած են Շոնսել զօրավարին ընթացքին Բարթ-Արթուրի մէջ։

ՀՌՈՄ.— Պ. Ճիոլիթիի դահլիճը հրաժարական տուաւ։

Պ. ՔՈՆՊի ՄԷԿ ՅՕԳՈՒՍԱԾԸ

«Նեքոնը Ռիվուի»ի մէջ հրատարակուած յօդուածը.—Պ. Քոնպ կը պաշտպանեն իր քաղաքականութիւնը։

Բարիզ 1 մարտ.—Ն. ինկին նախարարապետ Պ. Քոնպ, յօդուած մը հրատարակելով Նեքոնը Ռիվիուի մէջ, իր կրօնական քաղաքականութիւնը կը պաշտպանէ։ Պ. Քոնպ կ'ըսէ թէ, հանգիստ քաղաքականութեան մէջ, ինք լաղթողը եղած է կամպէթիի, Ժիլ Ֆէրրիի եւ «պետական մեծ մարդուն» Վալդէք-Ռուսոյի, որ զինքը առաջերեն հանրապետութեան նախագահին, երբ նախարարապետէն հրաժարեցաւ։ Ցետոյ Պ. Քոնպ ի վեր կը հանէ իր նախարարութեան հետեւած կրօնական քաղաքականութիւնը։ «Երբ 1901 յունիս ամսուն կազմուեցաւ նախարարութիւնս։ Քանքարարի կոչումին վրայ հիմնուեցաւ կրօնական իրերու մասին։ Սանձնամպէ հանուած չեմ նկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանման։ Ընդհանրապէս այդ վարդապետութեան կուսակից էի իմ պաշտօնակիցներուս նման. նաեւ այդ մասին համակարծիք էի ամբողջ հանրապետական կուսակցութեան հետ, որ ամէն ատեն նկեղեցիի եւ Պետութեան բաժանումը նկատած է իրր տրամաբանական եւ բնական վերջաւորութիւնը իրագործուելիք յառաջդիմութեան մը՝ ազատասիրական ընկերութեան մէջ։ Դիրք կը դրաւ ան ա ու է ազդեցութիւնէ։ Բայց այն ատեն իմ պաշտօնակիցներուս հետ կը զգայի թէ անպատեհութիւն եւ անիրաւութիւն էր այդքան ծանրակիր բաներ նորոգում մը տրձանգրել նախ տրամաբանական յարաբերութեան մէջ։ ատանց այդ բաներ պատրաստուած ըլլալու երկերը։ Այլ կ'ուզէի ալ՝ մտադրած կարգ մը միջոցներով։ Եթէ կարուկ ընթացք մը բռնէի Բանքարան գործադրելու մէջ՝ ի մասին կաթոլիկ նեկեղեցիին նպատաւոր տրամադրութեանց տրանք եւ կրօ ի ազատութիւն եւ նրիթական մեծ առաւելութիւններ, միւս կողմէ կաթոլիկ նեկեղեցիին ալ գ.ր.ծադրել պիտի ասի այն տրամադրութիւնները, որոնց մով երաշխաւորած են պետութեան վերապահական իրաւունքները։ Սակայն, Քանքարարի բնագիրը քանի մը միջոցներ ուշադրութիւնէս չէրիպեցաւ որ քաղաքային իշխանութեան այդ իրաւունքները անհայտ էին կաթոլիկ վարդապետութեան հետ, հանդիսաւորապէս հոչակուած պապական չրջաբերականներու մէջ։ Այսպէս կը բացատրէի այն լուսանական անհամաձայնութիւնը, որ քաղաքային եւ կրօնական իշխանութենց միջեւ կը տրէր հանրապետութեան հաստատումէն ի վեր։ Ուստի ինձի կը մնար նկատողութեան առնել այդ ծագած անխուսափելի անհամաձայնութիւնները, բնականօրէն երկիրը մղելու համար դէպ ի կաթոլիկ նեկեղեցիի ու Պետութեան բաժանումը։ Իրր մրակ ազդեցիկ դրման մը կանոնադրական եւ քրոնիկ ախտ մը, որ ալ լապէս չէր կրար բուժուիլ։ Արդարեւ դէպքերը կատարելապէս ալդարացուցին մաքս այդ հայեցքը։» Ցետոյ Պ. Քոնպ կը պատմէ Ֆրանսայի հանրապետութեան եւ Վատիկանի միջեւ ծագած միջադէպը,

ՍՈՄԱԼԻԼԷՆՏ

Անգլիոյ եւ Իտալիոյ համաձայնութեան շուրջը.— Պ. Թիքոնիի յայտարարութիւնները.—Մասմիլան։

Հռոմ, 1 մարտ — Իտալիոյ արտաքին գործոց նախարար Պ. Թիքոնի երեկ, ժողովին ներկայացաց օ բնաչիր մը, որ կը ճշդէ հարաւային Սոմալիլենտի (հասկական) կազմակերպութիւնը։ Նախարարը քանի մը լուսաբանական բացատրութիւններ տուաւ՝ Անգլիոյ եւ Իտալիոյ միջեւ կնքուած համաձայնութեան վրայ՝ ի մասին Ֆիմայուի մէջ գտնուած մասը հոդի վաղու տրուելու։ Վարձակալութիւնը 33 տարուան համար է, պայմանաւ որ Իտալիա 125,000 ֆիռանք ծախսէ, ճամբուն եւ նաւամատոյցին շին

Ներքին Լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.— Մանիֆեստի առիթման արուեցաւ Թէնոսի գիւղացիներուն Ասքի պէտք եւ Ուրֆայի երեւելիներէն Մահմուտ Նէամի պէյ։

—Նամեակի նահանգին ատիֆէրտար անուանուեցաւ Մանասդրի նահանգին ատիֆէրտար Հիլմի էֆ.։

—Լիտիէի նահանգին Գրիգորիսէի նախկին անուանուեցաւ Եէնի Բազարի նախկին Մէհմէտ Բրդա էֆ.։ Լիտիէի նահանգին Կիւմիւլճինէի նախկին անուանուեցաւ Մինասի նախկին նախկին Ահմէտ Շիւքրի էֆ.։ Տրապիզանի նահանգին Օրասի նախկին անուանուեցաւ Թրիպոլսի նախկին Մէհմէտ էֆ։ Էնիւրիի նահանգին Զորասմի նախկին անուանուեցաւ Շէրբանի նախկին նախկին Իսմայիլ էֆ.։

—Էնիւրիի նահանգին Վերաքնիկ ատաանին պաշտօնական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Պէրաթի նահանգին կեդրոնական առեւտրական դատարանին նախագահ Ճէլալ պէյ, որուն յաջորդեց Սէլանիկի կեդրոնական նահանգական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Մէհմէտ Ալի Միւնիր էֆ.։ Անոր ալ յաջորդեց կիւմիւճինէի գաւառին նախնական դատարանին պաշտօնական ճիւղին նախագահ Մազհար էֆ.։ Մանասդրի նահանգին վերաքնիկ ատաանին ընդհանուր դատախազ անուանուեցաւ Վանայ նահանգին վերաքնիկ ատաանին ընդհանուր դատախազ Նաբի էֆ.։ Հալէպի նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին պաշտօնական ճիւղին նախագահ անուանուեցաւ Վանայ նահանգին կեդրոնական նախնական դատարանին ընդհանուր դատախազի օգնական Օսման Բէյզի էֆ.։ որուն յաջորդեց Զորասմի գաւառին նախնական դատարանին պաշտօնական ճիւղին նախագահ Ճէվատ էֆ.։ Անոր ալ յաջորդեց Իլիլ գաւառին նախնական դատարանին պաշտօնական ճիւղին նախագահ Սապիւլճիմ էֆ.։

— Երկրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան արուեցաւ Կայս. Պոլսոյ Ծնունդեանց քարտուղարներէն Իպրահիմ պէյի։ Երկրորդ կարգի Օսմանիէ՝ օսմ. Ծնանութեան մէջ գտնուող եւ Բումէլիի երեք նահանգներուն ասոիկա-ղինուորներու կազմակերպութեան պաշտօնեայ Նորվէկիացի դերգնդապետ Նանսոպ պէյի եւ հոգաբարձական Բիվէնսոն էֆ.։

— Լիւգաֆի ոսկի չքնդրամ՝ Հանրային Պարտքի վարչութեան գամիէրտեր. Թեան առաջին քարտուղար Զէքի պէյի։

ՄՈՒՀԱՐԲԷՄ ԱՄԻՍԸ.—Պոլսոյնական Զէկոյց մը կը ծանուցանէ թէ Պոլսոյ գաւառներին մէջ վճռագիրը, որուն համաձայն, արբական ներկայ Զիլինճէճ ամիսը երկուշաբթի սկսած ըլլալով, երեսուն օրը վաղը պիտի աւարտի եւ չորեքշաբթի պիտի սկսի Մուհարբէմ ամիսը՝ այրենքի Հիճրէթի 1323 Թուականին առեղեւութը, կայս. Պոլսոյ մասուցուած է։ Կայս. Իրատէ մը, ըստ այնմ, հրամայեց որ արբեղէնների շնորհաւորութիւնները նոյն օրը կատարուին Եըլըզի Կայս. Պոլսոյնի մէջ։

ԿՐԵԱԿԱՆ նախարար Հաչիմ փաշայի նախագահութեամբ յանձնաժողով մը կազմուեցաւ՝ նոյն պաշտօնարանին հասցէներուն եւ ծախքերուն վրայ խորհրդակցելու համար։ Այդ օրէնքի պատճառը այն է որ կրթական նախարարութիւնն իրատեսութեանց ենթարկուած վարժարանները եւ կրթական ուրիշ հաստատութիւնները հեղինէք կ'ուզենան, որպէս ծախքերն ալ նոյն համեմատութեամբ կը շտեսնան։

ՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ նախագահ Սալիա փաշա որ հիւանդ էր, ապաքինած ըլլալով, երէկ կայս. Պոլսոյ գնաց եւ իր հիւանդութեանը միջոցին ցոյց արուած կայս. հոգածութեան համար երախտագիտութիւն մատուցց։ Սալիա փաշա յետոյ Բ. Դուռը երթալով ներկայ գտնուեցաւ նախարարաց Խորհուրդին։

ԳՐՈՒԱՆԱՑԻ ՄԷՋ ԹՐԱՄՈՒԷՑ.—Բասրայի Ռուլի ատաղարութեամբ հանրօգուտ շինութեանց նախարարութեան մասուցուած ծրագիր մը ընդունելիութեամբ ատաուան մենաշնորհ խնդրոյ Պրաւատի քաղաքին մէջ չոգեշարժ թրամուայ հաստատելու համար։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ դեսպանը, երէկ գիշեր, տեղան մը ատաւ, որուն ներկայ գտնուեցաւ Պէլճիքայի ու Շուէյտ-Նորվէկիոյ դեսպանները. Բ. Դրան իրատագիտ խորհրդական Դարբիէլ էֆ. Նորատունկեան, Օսմ. Պանքային ընդհանուր Տնօրէն Պ. Տըֆէ, Հանրային Պարտքի ընդհանուր Տնօրէն ա'Առեան կամը ու ուսարիական պատուիրակ Պ. ու Ճանը, Պարսից դեսպանատան առաջին Թարգման Յովհաննէս խան եւն.։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը, երէկ առաւ, արտաքին գործոց նախարար Թէվֆիք փաշայի ատարանքը երթալով տեսակցեցաւ Ն. Վսեմութեան հետ։

ՄԱՔՍԱՏՈՒՆՆԵՐԸ.— Նորէն հրահանգ արուեցաւ բոլոր մաքսատուն, որպէս զի վաճառականներուն հարկ եղած դիւրութիւնները ընծայուին եւ գործերը յապաղումներու չենթարկուին։

—Մանուցուեցաւ պէտք եղած տեղը՝ չուռով քննել մաքսատուններու մէջ Ռէյօնթկէնեան մեքենաներ գործածելու խնդրոյն վերաբերեալ գրութիւնները։

—Հրահանգ արուեցաւ գաւառներու մաքսատուն, որպէս զի խոնէի, թէյի եւ այլ կարգի նիւթերու քննութիւնները չուռով կատարուին եւ խառնուրդ չաւելը հատատուածներուն մաքը արդիւսուի։

ՄԾՏՆՋԵՆԱԿԱՆ ԲԵՐԴԱՐԳԵԼՈՒԹԻՒՆ.— Եղեռնագործ ատաւնը ի բացակայութեան դատաց Ագապլեան ձէվտէթ անուն անձը ոչուն համար հատատուեցաւ թէ խռովարարներու դատակարգէն է, թիւնամակեան հատատակութիւններ ըրած է եւ թէ անցեալ է օրենք խուսափարութեան կիրառման միջոցները պատրաստելու համար կարգ մը տարբերներ ունեցած են։ Այդ անձը դատապարտուեցաւ մշանջենական ատաճանիր աշխատութեան, քաղաքային իրաւունքներէն զրկուելու եւ ատաչանքներ ունդրուելու։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ կառավարութիւնը զանազան ատիճանի պատուոյներու արաւ Հալէպի կուսակալ Ֆեզիմ պէյի, պատմական դատարանին նախագահ Լութֆի էֆ.ի եւ արտաքին յարաբերութեանց անուսի Պէյտրա էֆ.ի։

ՄԻՐԼԻՎԱ ՄԷՀՄԷՏ ՇԷՎԿԸ ՓԱՇԱ, կայս. ռազմական Գահնոյն կայս. կուսակալներու քննիչը, որ հիւանդ էր, ապրի օրը մեռաւ։

ՈՒՅՍԱՏՈՒՐՆԵՐ.— Ճիւաէլեն ատաւուած լուրերու նայելով, ուխտաւորներուն վերադարձը սկսած է։ Երեք հազարի չափ ուխտաւորներ արդէն ճամբայ ելած են։

ԱՆԳԼԻՈՅ ԴԵՍՊԱՆԸ.— Արբաղատպան Իպրահիմ փաշա, տեսեալ օր, Անգլիոյ դեսպանատունը երթալով, բարի գալուստ մաղթեց Սըր Նիքոլաս Օ'Բրնոյի։

ԴԱՏԱԿԱՆ նախարարութիւնը արտաքնց Էրզրումի վերաքննիչ ատաանին ընդհանուր դատախազը՝ դատաստանի ենթարկել Խնուսի գաւառակին նախկին եւ նախնական դատարանին նախագահ Սիւլէյման Ֆայիզ էֆ.ն, անդամներէն Ահմէտ Ֆէյզիմ ու Յովհաննէս էֆ.ները, եւ նոսար Ահմէտ Բէյմսլ էֆ.ն՝ ապօրէն արարքի մէջ գտնուած ըլլալուն համար։

ՅՈՒՆԱՐԻՆ Նեա Էֆիմերիս լրագիրը որ անպայման կերպով դադարման դատապարտուած էր, արտօնուեցաւ վերստին հրատարակուելու։

ՍԷԼԱՆԻԿի լրագիրները կ'ըսեն թէ նահանգին մէջ կատարեալ անդորրութիւն եւ բարեկարգութիւն կը տիրէ, թէ ոչ տարի բերքերը լաւ լաւ պիտի ըլլան, եւ թէ ամէն օր իր գործերովը կը զբաղի։

ՊՈՒՌԲԻՆԻ օսմ. դեսպան Քեազիմ պէյ, տեղեալ չորեքշաբթի գիշեր, երեկոյթ մը ատաւ է, որուն ներկայ գտնուեցան հոն Ռումանիոյ նախարարները եւ դեսպանական մարմինը։

ՇԻՐՔԷԹի ԽՍՑՐԻՆի վարչութիւնը ինչպէս յայտնի է, ուղեւորներուն դիւրութիւն մը ըլլալու համար, փոքր կամրջակներ չինել ատաւ, որոնցմով չոգենաւերէն ուղղակի Գալաթայի կամուրջին վրայ կ'ելլուի։ Շէրքէթի վարչութիւնը նկատելով որ ամառը ուղեւորները մեծ դժուարութիւն կը քաշեն «կիւչ» երան տալու խռնուելով, ձեռնարկեց ատամակի «կիւչեներ չինել ալ այդ կամրջակներուն վրայ, որպէս կարելի պիտի ըլլայ առանց կամրջին սանդուխներէն վար իջնելու, ուղղակի չոգենաւ մտնել։

ՄԱՀԱՑՈՒՑԱԿ.— Կ. Պոլսոյ ու արուարձաններուն մէջ, փետր. 12էն 19, պատահած մահերուն թիւն է 384 որոնց 237ը՝ իսլամ (124 այր, 113 կին), 122ը՝ քրիստոնեայ (60 այր, 62 կին) եւ 25ը հրեայ (12 այր, 13 կին)։

ԷՆԿԻՐԻՒի կուսակալութիւնը ատաղարկած էր ձեռնհաս պաշտօնարանին որ, որմոցները կնքելու առթիւ ղեղծումներ չգործուելու համար, կայարաններուն մէջ թաղապետութեան կողմէ ընտրուած գաղթականներ գտնուին եւ առանց ամաթաղակին համար որմոցներու հարիւր օսմանէն հինգ փարա ուրիշ ոչինչ։ Զեռնհաս պաշտօնարանը, ոսկան, որոշեց որ գաղթականներու կողմէ կշռուելու գործողութիւնը պարտաւորիչ չըլլայ, քանի որ այս միջոցիս այնքան զոհողութիւններ կ'ելլան օսմ. երկիրներու որմոցները օտար մրցումներու դէմ պաշտպանելու համար։

ԵՐԿԱԲՈՒՂԻի ԱՐԿԱԾ.— Սէլանիկ. Պոլսոյ մրցման գիծին վրայ՝ կիւմիւլճինէի կայարանին մէջ, անցեալ ուրբաթ, որկած մը պատահեցաւ՝ ոգեղանուղին մէկ սալին հեռուանքով։ 1 թիւ կառախումբը սալ ճամբու մէջ մնալով դարձուցաւ գիծին վրայ գտնուած վագոնները, որոնցմէ չորսը խորտակուեցան. բարեբաղդաբար մարդու կորուստ չպատահեցաւ։

ՆԱԻԱՅԻՆ ԱՐԿԱԾ.— Շաբաթ օրը ատաղձ բեռցած մակնոյնա մը Դարեզդիլ երթալու համար Գարաքէօյի կամրջին տակէն անցած ատեն, ալիքներուն սաստկութենէն ջուր առաւ եւ ընկղմեցաւ։ Մէջը գտնուողները ազատուեցան։

ՍԵՒ ԾՈՎԻ մէջ բուռն փոթորիկ մը առաջ բերած է հիւսիսային ատաւոյ հովը։ Ալիքները այնքան ահարկու են որ նաւերը մեծ դժուարութիւն կը քաշեն։

ՇԱԲԱԹ ԳԻՇԵՐՈՒԱՆ ՀՐԴԵՀՆԵՐԸ.—Շաբաթ գիշեր ժամ 1էն հրդեհ ծագեցաւ Սկիւտարի, Թոփխանէլիքոյը, Պաքլա Թարլասը, դեր-հազարապետ Նէյէթ պէյի սեպհական պարապ քէօշկէն որ ամբողջովին այրեցաւ։

—Նոյն գիշերը ժամ 10ուկէսին հրդեհ ծագեցաւ Դարաքէօյ, Խալիլ Փաշա խանի փողոցը, խստաբար Տիմիթրիի խանութին ածուխի մթերանոցէն. թէ՛ այդ խանութը եւ թէ կիրը գտնուած կահագործ Գիրեանքի խանութը այրեցան։ Իգաւմ կ'ըսէ թէ կասկած կայ որ հրդեհը դիտմամբ ձգուած ըլլայ, վասն զի խանութին խանութը հարիւր ոսկիի ապահովագրուած է։

ՈՒՐԼԱՑԻ մէջ, առջի օրը, լրդոնաս անձրեւ մը եղաւ խաչոր կաղնիի չափ կարկտաւ տեղացեր է քանի մը ժամ։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Արապիա չոգենաւը որ անցեալ շաբթու Պոլսոյ նաւահանգիստը եկած էր բազմաթիւ զբօսաշրջիկներով, ութանասունչորս օրուան ուղեւորութեան համար քառասուն հազար ֆունտ ոսկիի վարձուած է։

ԳԱՐԱԿԼՕՄԲԻԻԿի Գաղաքաղաքը թաղին մէջ, առջի գիշերը, սեր մը զարծուեցաւ։ Կօշկակար Ազիզ ժամանակէ մը ի վեր թշնամացած էր իր արհեստակիցներէն Խալիլի հետ եւ ամէն կողմ կը փնտռէր։ Նոյն գիշերը այդ սէնտրանին մէջ գտաւ զայն։ Կռիւ մը ծագելով, Ազիզ դաշոյնը քաշեց եւ մեռաց Խալիլի փորը։ Վիրաւորը իսկոյն մեռաւ։ Ոճրագործը ձերբակալուեցաւ։

«ԱՆԳԻՒ» ԿԵԱՆՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Մեր ընթերցողներուն մասնաւոր ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք թերթիս չորրորդ էջը հրատարակուած կեանքի ապահովագրական Ընկերութեան՝ Անգիի վրայ, որ հիմնուած է 1858ին, գրեթէ կէս դար առաջ։

Հարկ կ'ըլլայ երբեմն խոսքերու՝ ի վեր հանելու համար այն վստահութիւնը, զոր ցոյց տալու են իրենց ամէն անձեր որ կ'ուզեն ապահովագրել իրենց կեանքը։ Հոս գործող ապահովագրութեանց մէջ իբր ամէնահին, Անգիա արդէն իսկ տիեզերական համբաւ մը կը վայելէ եւ մինչեւ հիմա 300 միլիոն ֆրանք վնասի հատուցում ըրած է։ Այսպէս բազմաթիւ ալրիներու եւ որբերու արցունքները դադրեցուցած ու սփոփած է։

Գալով այն գերազանցութեան զոր ունի, կեանքի ապահովագրութեան հրատարակած Ընկերութեանց վրայ, կը բաւէ ըսել թէ տարեկան տոկը 2%էն քիչ ուրիշ բարձր է Ֆրանսայի մէջ, մինչ Աւստրիոյ մէջ, ուր Անգիա տեղաւորած է իր դրամագլուխները, դրամին տոկոսը 6%էն 7%ն է, որով Ընկերութիւնը կրնայ նպաստաւորել իր ապահովագրեալները բոլորովին զեղչուած տոկոսներով։

Գլուխ է ուշադրելու որ Գ. Աբթիւ Շարլ Շթայնպրուխի—որդի Գ. Շարլ Շթայնպրուխի, որ երկար տարի ընդհանուր անօրէն եղած է Ռումանիոյ մէջ—անունը կը բաւէ իրենց կեանքը ապահովագրել ուզողները թելադրելու, որպէս զի նոյն լաւ ուսումնասիրեն Անգիա Ընկերութեան նպաստաւոր պայմանները, որ կը գտնուի Ղալաթիա, Իսլաէթ խան։

ՊԱՏՐԻԱՐՔԱՐԱՆԷՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ս. Պատրիարքը երէկ իր հետ ունենալով Գործակատար Թէոֆեան Արիս էֆ.ն, կայս. Պոլսոյ գնաց եւ վեհ. Սուլթանին Դուռը Բարձր. Նարիւ իշխանութիւնին բարեբաստիկ ամանութեան առթիւ Խաքէօյի Գալիֆեան Որբանոցի ասնուհանց կողմէ բանուած գեղեցկագոյն ձեռագործը եւ շնորհաւորական սա եւրոպագիտական ուղերձը Ա. Սանկտ-պետերբուրգ։ Հանի Ալի փաշայի միջոցաւ մասոյց լուսո Գանոլից Ն. Կ. Վեհափառութեան եւ կայսերական բարձր գասանակութեան արժանացաւ։

—Ս. Պատրիարքը երէկ Մայր եկեղեցիի մէջ ժամերգութեան ներկայ գտնուելով ձայնի դիրքին վերջ օրուան ընթերցուածէն բնութեան մը առնելով քարոզ մը խօսեցաւ։ Ն. Սրբազնութիւնը նախ ներկայացաց Ս. Սահակ հայրապետին օրհնեկենցաղ վարքը. իբրեւ հայ գրականութեան սկզբնաւորողը Ս. Մեսրոպայ հետ։ Ս. Պատրիարքը այդ երկու երախտաւոր հայրերուն մաքի եւ սրտի աշխատութիւններուն առատութիւնները թուելով՝ ուսանողաց թէ Ս. Սահակայ, 60 եւ Ս. Մեսրոպին 40 աշակերտները գործակցելով այդ երկու ազգ բերան, ուսմանքը եւ գրականութիւնը տարածեցին։ Ն. Սրբազնութիւնը լրդրեց ժողովուրդը աշխատասէր եւ ջերմանդ ըլլալ եւ խոստացաւ «Հաւատով Խոստովանիմ»ի մեկնութիւնը շարունակել Մեծ Պահոց մէջ։

—Երուսաղէմի Պատր. փոխանորդ Տ. Գրիգոր եպիսկ. Ն. էջեան, շաբաթ օր Բ. Դուռը երթալով տեսակցութիւն մը ունեցաւ Մեծ-Եպարքոս Բարձր. Ֆէրիմ փաշայի հետ։

—Սուլթանի հոգեւոր հովիւ Տ. Արսէն Վ. իր պաշտօնատեղին հասած ըլլալով փետր. 1էն, խնդրեր է Ս. Պատրիարքէն որ իր հայրական օրհնութիւնը չը զլանայ։

—Գոմաթիմանի Պատր. փոխանորդ Տ. Գրիգորիս Վ. Պալաքեան յայտագրեր է Պատրիարքարան թէ Տիվրեք Համիտիէ գիւղին մէջ 9 անդամէ բաղկացեալ ատամանայ Թաղ. Խորհուրդ մը եւ 5 անդամէ բաղկացեալ հոգաբարձութիւն մը կազմած է, եկեղեցիին եւ վարժարանին համար։

—Պոլսոյ առաջն. տեղապահ Տ. Սերովբէ Վ. Սամանչեան կը գրէ Պատրիարքարան թէ Մեծ Պահոց առաջին շաբթան Պատր պիտի մեկնի, տեղւոյն եկեղեցիին վերաշինութեան ձեռնարկելու համար։

—Մագրիգէօյի Թաղ. Խորհուրդը խմբովին հրաժարական մատուցեր է Ս. Պատրիարքին՝ որ հարկ եղածը տնօրինած է։ Այս հրաժարականը յառաջ եկած է Թաղ. Խորհրդոյ տանտպետին եւ անդամներուն մէջ ծագած անհամաձայնութենէ մը։

—Տարանտէլի եկեղեցւոյ քահանայ Տ. Գէորգ Արզումանեան անցեալ կիրակի օր յանկարծական եղեր է։ Հանգուցեալը 61 տարեկան էր եւ 21 տարի առաջ քահանայ ձեռնադրուած, իր եկեղեցական պաշտօնին հոգատար գտնուած եւ եկեղեցւոյ շինութեան ալ ուշադրութիւն դարձուցած է։ Վախճանման հետեւեալ օրը կատարեր է օծումը տեղւոյն Տ. Թորոս քահանան։ Յուղարկաւորութեան մասնակցեր են վարժարանին երկրորդ աշակերտները, Թաղապետ Թեան Նեթեան Մէհմէտ էֆ., ուսուցիչներ, ֆրանսական եւ պարեկական դերհիպատասները իրենց թարգմաններուն հետ, ուսանող հիպատասարանի թարգմանը, յոյն եկեղեցականները եւ Թաղ. Խորհրդոյ անդամները։ Երկանոն օրհնութիւնի վարչութիւնը, Ալիանս վարժարանի եւ Բանթալեան չոգենաւային Ընկերութեան Տնօրէնները եւ խաւան բազմութիւն ամէն ազգի ժողովրդեան։ Վարժարանաց Տնօրէն Անանեան էֆ. դամբանական մը խօսեր է եւ հանգուցեալին մարմնոյն ամփոփուեր է տեղւոյն գերեզմանատան մէջ։

—Ազգ. Հիւանդանոցի մէջ երէկ վիրաբուժական Տաքթ. Զարդարեան էֆ., ի ներկայութեան ներքին հիւանդութեանց բժշկապետ Տաքթ. Շերպէթեան էֆ.ի եւ ուրիշ բժիշկներու, կատրեալ յաջողութեամբ ի գլուխ հանեց Յակոբ Բէմմալեան անուն Տիվրիկցի անձի մը մաղձային ծանր խաղովմէներուն վրայ վիրաբուժական գործողութիւն մը։

—Տնտես. Խորհրդի վերջին նիստին մէջ հանեալ անորոշութիւններն եղան։ —Ասկէ առաջ բարեխղճագոյ Յակոբեան Մինասեան էֆ.ի կողմէ Ազգ. Հիւանդանոցի վերաշինութեան հաշիւները մատուցուած եւ Խորհրդոյն կողմէ քննուելով տրդիւնքը տեղեկագրուած էր Բաղ. Ժողովին, որ հաւատց հաղորդութեան էր եւ մասակցարարութեան օրինաւորութիւնը հաստատած եւ այս տեսակ Ս. Պատարագը յանձնարարած էր Խորհրդոյն կատարել վարչարարման կանոնական գործողութիւնը։ Խորհուրդը որոշեց վարչարարել հաշիւները եւ յանձնել տարբերները Հիւանդանոցի Հոգաբարձութեան։— Խորհուրդը Կեդր. համարակալեն տեղեկագրեալ վրայ քննեց կեսակի Փալալի, Նաալը Գոբալի եւ Խաքէօյի եկեղեցեաց ինչպէս նաեւ կեսարիոյ Ցէնէալ գիւղի Պոլսոյ կուսակցոյն Խնամակալութեան մասակարարութեան հաշիւները եւ հաստատելով անոնց ճշդութիւնը որոշեց վերադարձնել զանոնք։—Ակնոյ Գաւառ. Վարչութեան մէկ գրոյն վրայ, Խորհուրդը որոշեց յանձնարարել Զիլանիոյ առաջնորդարանին որ փութացնէ Սէօքլի ազարակին խնդրոյն նկատմամբ պատասխան կարգադրութեան արդիւնքը։— Խորհուրդը Բարերդի առաջն. տեղապահին կողմէ ղրկուած գրութենէ մը տեղեկանալով որ կէսիք Փալալի Թաղ. Խորհուրդը տակաւին անվճար կը Թաղաս նոյն եկեղեցւոյն Սնաուկէն Խափ գիւղի եկեղեցիին վերաբերեալ երկու տարուան կատարածին գումարը, որոշեց կրկին յանձնարարել նոյն Թաղ. Խորհուրդին՝ որ փութացնէ տարբերութիւնները։— Լիսպի բնակիչներէն Կարապետ Գասպարեան անուն ազգայինը իր սեպհական մէկ տունը նուիրած ըլլալով Թաղին Ս. Եղիա եկեղեցիին, Խորհուրդը լիւեալ Թաղ. Խորհրդոյ մէկ գրոյն վրայ որոշեց խնդրել Ս. Պատրիարքէն՝ որ հանի իր հայրական գրովն օրհնել բարեբեր նուիրատուն։— Առանցմէ զատ Խորհուրդը ղրկեցաւ Տարտանէլի, Գալաբաշիի, Բաւմէլի Հիսարի, Սկիւտար Ս. Խաչ եւ կեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդոց կողմէ ղրկուած կարգ մը դրամական, կուսակցական խնդրոյ ուսումնասիրութեամբ եւ անօրինութեամբ։

—Հանգուցեալ Յակոբ էֆ. Ֆրէնկեանի յանկարծական մահը ծանուցած էինք շաբաթ օրուան թերթով։ Երէկ յուղարկաւորութեան հանդիսին նախագահեց Տ. Գրիգորիս Աբգեար. Յուսկանեան. Ներկայ էին Տ. Մկրտիչ եւ Տ. Սղնիկ Սրբազանները, Վարդապետներ եւ քահանաներ, հանգուցեալին նախարդ պաշտօնակիցները Ապահովութեան Սեռակի մէջ, ի՛նչպէս նաեւ բարեկամներ ու համակիրներ, Պոլսոյ Հայ եւ հայ բազմազգական հասարակութեան երեւելիները եւն.։ Դամբանականը խօսեցաւ Տ. Մկրտիչ Եպիսկոպոս, ի՛նչպէս հանգուցեալին վարչական ժողովներու, զանազան Յանձնաժողովներու մէջ ունեցած կարեւոր մասնակցութիւնը եւ Պոլսոյ Հայոց Ազգ. Ընդհանրական Ժողովի եկեղեցական Ազգային Խորհրդոյ անդամ ընտրուելու համար։ Ակնոյ Գաւառ. Վարչութեան մէկ գրոյն վրայ, Խորհուրդը որոշեց յանձնարարել Զիլանիոյ առաջնորդարանին որ փութացնէ Սէօքլի ազարակին խնդրոյն նկատմամբ պատասխան կարգադրութեան արդիւնքը։— Խորհուրդը Բարերդի առաջն. տեղապահին կողմէ ղրկուած գրութենէ մը տեղեկանալով որ կէսիք Փալալի Թաղ. Խորհուրդը տակաւին անվճար կը Թաղաս նոյն եկեղեցւոյն Սնաուկէն Խափ գիւղի եկեղեցիին վերաբերեալ երկու տարուան կատարածին գումարը, որոշեց կրկին յանձնարարել նոյն Թաղ. Խորհուրդին՝ որ փութացնէ տարբերութիւնները։— Լիսպի բնակիչներէն Կարապետ Գասպարեան անուն ազգայինը իր սեպհական մէկ տունը նուիրած ըլլալով Թաղին Ս. Եղիա եկեղեցիին, Խորհուրդը լիւեալ Թաղ. Խորհրդոյ մէկ գրոյն վրայ որոշեց խնդրել Ս. Պատրիարքէն՝ որ հանի իր հայրական գրովն օրհնել բարեբեր նուիրատուն։— Առանցմէ զատ Խորհուրդը ղրկեցաւ Տարտանէլի, Գալաբաշիի, Բաւմէլի Հիսարի, Սկիւտար Ս. Խաչ եւ կեղեցւոյ Թաղ. Խորհրդոյ կողմէ ղրկուած կարգ մը դրամական, կուսակցական խնդրոյ ուսումնասիրութեամբ եւ անօրինութեամբ։

—Հանգուցեալ Յակոբ էֆ. Ֆրէնկեանի յանկարծական մահը ծանուցած էինք շաբաթ օրուան թերթով։ Երէկ յուղարկաւորութեան հանդիսին նախագահեց Տ. Գրիգորիս Աբգեար. Յուսկանեան. Ներկայ էին Տ. Մկրտիչ եւ Տ. Սղնիկ Սրբազանները, Վարդապետներ եւ քահանաներ, հանգուցեալին նախարդ պաշտօնակիցները Ապահովութեան Սեռակի մէջ, ի՛նչպէս նաեւ բարեկամներ ու համ

Առաջնակարգ Ընկերութիւն

Հոնկրոշազ

Ընդհանուր Ապահովագրութեանց

ՀԻՄՆԵԱԼ 1857ԻՆ ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՀՐՈՎԱՐՏԱԿՈՎ. ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ Ի ՊՈՒՏԱՊԷՇԹ

ԿԵՆԱՑ ԲԱԺԻՆ

9 ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼՆԵՐՈՒ ՎՃԱՐՈՒԱԾ 332 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ԴՈՒՄԱՐ 114 ՄԻԼԻՈՆ ՖՐԱՆՔ — ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԵԱԼ ԴՈՒՄԱՐ 461,035,390 ՖՐԱՆՔ

Ոչի Ընկերութեան պայմանները՝ Թուրքիոյ մէջ գործողութիւն Ընկերութեանց պայմաններէն, ԱՄԷՆԷՆ ՆՊԱՍԱՒՈՐՆԵՐՆ ԵՆ.

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ իբրա օգտակար պայմանագիրով ու ամենայն դիմերով.— ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ ի դէպ մահու եւ կենաց՝ շնչառաբանի մասնակցութեամբ եւ երաշխաւորեալ տոկոսի տակերով, ինչպէս նաեւ աղջկանց դրամագլխի ու մանչ տղայոց դրամագլխի կազմութեան, եւ ցամաք գանձելի տարեթոշակներու.

Գ'ԱՐԹԷ ՈՒՐԵՄԱՆ ԱՇԼՈՒՐ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԵԼԷ ԱՌԱՋ ԱՆԴԱՄ ՄԸ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՍ ՊԱՇՄԱՆՆԵՐՆ ԱՋՊԷ ԱՆՇԸՆԵԼ. Աւելի մանրամասն տեղեկութեանց համար, դիմել Ընկերութեան Ընդհանուր Գործակալութեան.

ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՆ ԴՐԱՄԱՏԱՒՈՒՆՆ Է
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԻԱՆԱՆ ՊԱՆՔԱՆ

ԴԱՒԱՌՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՒՈՐ ՈՒ ՁԵՌՆՀԱՍ ԳՈՐԾԱԿԱԼՆԵՐ ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻՆ ԽԻՍՏ ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՊԱՇՄԱՆՆԵՐՈՎ
Մեր գործակալք Տ. Գ. ՏԱՎԻՏՕ եւ Ընկ. Գալաթիան խան, թիւ 5, Գալաթիա

Ընդհ. Գործակալ բովանդակ Թուրքիոյ
ՕՐԴԻՔ Ն. ՊԱՌՆԱԳԱՆԻ
Պոլիս Պառնաբան խան

18 — 22—50

ԿԱԹԻՆԵՐԸ ՀՇՄԱՐԻՏ
ՊՌԱՎԷԻ ԵՐԿԱԹԻ
PER BRVAIS
ամէնէն ազդու դեղն են
ընդդէմ Ա.ՆՍ.ՐԻՒՆՈՒԹԵԱՆ, ՊԱԼՕՕԶԻ-ՊՈՒՆՆՍ.ՏՈՒԹԵԱՆ, ՈՒԺԱՍՊԱՍՈՒԹԵԱՆ, ՑԱՍԸԱՆԱՍԶՄՈՒԹԵԱՆ եւ այլն։
Առանց հոտի, առանց անախորժ համի, Պռավէի Երկաթը կը յանձնարարուի աշխարհիս բոլոր բժիշկներուն կողմէ։
Պնդութիւն չի պատճառէր. Ակռաները չի սեւցներ. Քիչ տեղէն ԱՌՈՂՋՈՒԹԻՒՆ-ԿՈՐՈՎ – ՈՑԺ – ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ կ'ուտայ։
Կը գտնուի բոլոր դեղարանները եւ դեղորէից վաճառատուններ։
Լաֆայէթ փողոց թիւ 130

ՍԱԼԱՄԱՆՏՐ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ
Կեդրոնատեղի՝ ԱՄՍԹԷՐՏԱՄ
Դրամագլուխ եւ պահեստ
ՖՐ. 7,500,000
Ընկերութիւնը նպաստաւոր պայմաններով եւ տակերով հրդեհի դէմ կ'ապահովագրէ տուներ, մթերանոցներ, գործարաններ, եւն. ինչպէս նաեւ անոնց պարունակութիւնը, կ. Պոլսոյ եւ ամբողջ Թուրքիոյ մէջ։
Ընկերութեան գրամատունն է Օսմ. կայս. Պանքան։
Ընդհանուր գործակալ
ՅՕՍԿՕԼՕ ՄԱՆԿՕ ԵՒ ԸՆԿ.
Կալաթա Դարա Մուսթաֆա փողոց, թիւ 4
30 — 7—50

Khedivial Mail Line
(Քիվէ-լ Մէյլ Լայն)
Շ-գենաւորեալ Ընկերութ.
Նաբաթական ամէնէն արագ երթեւեկը Պոլսոյ եւ Ալեքսանդրիոյ միջեւ
Բրեհնս Ապպաս շոգենաւը, Նաւապետ Անտերսէն, յառաջիկայ երեքշաբթի, 7 մարտ 1905 (Ը.Ե.) ժամ 3ին պիտի մեկնի Աղեքսանդրիա, հանդիպելով Միթիլէն, Իզմիր եւ Պիրէան։
Ալեքսանդրիա կը ժամանէ չորեքշաբթի առաւօտ. իսկ Աղեքսանդրիայէն Պոռ Իսմայիլիա դարձող շոգենաւերը կը ժամանէն ամէն կիրակի, կէսօրէն ետքը ժամը 4ին (Ը.Ե.)։
Տեղեկութեանց համար դիմել Ընկերութեան կեդրոնատեղի, Գալաթա, քարափին վրայ, Մէյմանէթի խան, իսկ ժամանիլը՝ Պոլիս, Վալիտէ Սուլթան խան։

COMP RUSS
Navigation a Vapeur et de Commerce
ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԵՐՈՒԹԻՒՆ
Շաբաթական երթեւեկութիւններ
Փետրուար
Գ. 22] 7 Իզմիր, Պիրէան, Աղեքսանդրիա, միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Բարամա եւ Սուրիոյ նաւահանգիստները մեկնող շոգենաւերուն հետ։
Գշ. 22] 7 Իզմէպոլու, Սինոպ, Սամսուն, Օրտու, Բաթում, Տրապիզոն, Բիրէ, Պաթում. միջօրէէն առաջ ժամը 10ին։
Դ. 23] 8 Սէվաստոպոլ ժամը 10ին։
Ե. 24] 9 Օտեսա ժամը 10ին։ Հաղորդակցութիւն Խրիմ-Կովկաս Խրիմ-Ազով, Օտեսա-Բէրեան, Օտեսա-Նիքոլայէվ գիծերու շոգենաւերուն հետ։
Ե. 24] 9 Պուլկաս, Վառնա, Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
Ուր. 25]10 Տարտանէլ, Միթիլի, Իզմիր, Բրիսա, Թրիպոլի, Պէյրութ, Եաֆա, Բաս-Սաիտ, Աղեքսանդրիա. իրիկուան ժամը 4ին։
Շբ. 26]11 Օտեսա. իրիկուան ժամը 4ին։
44—50

ՕՍՄ. ԱՊՍՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ ՎԵՀ. ՍՈՒԼԹԱՆԻՆ
1892 Օգոստ. 2/14 եւ 1310 Սեպտեմբեր 20 բուսակիր Տեղեկագրով
Դիմել Ընկերութեան կեդր. գրասենեակը, Գալաթիա, Քարաքէոյ, Եէնի խան եւ կամ հետեւեալ հասցէներուն.—
Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Եէնի ճամիի հրապարակ.
Պոլիս Մ. Մ. Ի. Սաչոք եւ Ռոսիդի, Շեյխ իւլ Իսլամխան, Պահէճ գարու թիւ 10
Մաքրիգիւղ, Մ. Ա. Անէէլիէան, կայսրանի հրապարակ.
Գալաթիա, Բեսմիլ էֆ., չուկայի հրապարակ.
Գալաթիա, Մ. Ա. Աէդիբա, Մսուռ հասատէսի.
Պէյօղլու քաղաքէ. Մ. Ա. Տէմարլի.
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիրժանց, թիւ 12. Թիւնէլ խան.
Գալաթիա, Մ. Եդիէն Գրէմէղի, Թէվֆիգբիլ խան.
Բերա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքայի, Մեծ Փողոց.
Շիշլի, Մ. Է. Գուլ, Պէյօղլուքաղաքի ճասատէսի, թիւ 137.
Մեծ Կղզի, Բէսալ էֆ., Բ. Մսմարբիրա, Բէշիրիք.
Գալաթա Ս. Միւնիր պէյ, Թէրգէզ խան, թիւ 8 եւ 9, առաջին յարկ։
17 Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։ 46—50

ԱՆՔՈՔ
Հիմնեալ 1858ին
ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ ԳՏՆՈՒԱԾ ԿԵՆԱՑ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԷՆԷՆ ՀԻՆԸ ԵՒ ԱՄԷՆԷՆ ՏԱՐԱԾԵԱԼԸ
Երաշխաւորութիւնքն գումար Ֆր. 163,000,000 | Վճարեալ գումարներ Ֆր. 287,000,000
Թուրքիոյ եւ Յունաստանի համար ընդհանուր գործակալ
Ա. ՇԹԱՅՆՊՐՈՒԽ
21 Գալաթիա, Իսմայէր խան 1—52

ՍԻՆԿԷՐ
ԿԱՑՍ- ՊԱՆԱՍՏԱՆ ՀԱՅԹԱՑԹԻՉ
THE SINGER MANUFACTURING Cie.
Սինկէրի կարի մեքենաները զուտ անգլ. պողպատէ չինուած ըլլալով, իրենց ամրութեամբ այնքան դիմակայած են, որ այլասերիս ամէն կողմը տարածուած են եւ բոլոր ընտանիքները, դերձակներն ու կօշկակարները լոկ Սինկէրի մեքենայ գործածած են գործածել։ Սինկէր Ընկերութիւնը ցարդ 490է աւելի պատուոյ վկայական եւ չքնաղագրամ ստացած բոլոր ցուցահանդէսներէն։
Մասնաճիւղեր բովանդակ Թուրքիոյ մէջ։
Սինկէրի մեքենաները կը ծախուին միմիայն Սինկէր Ընկերութեան վաճառատուններու մէջ։
Բերա) 1. Մեծ փողոց, Պօն Մարշէի դիմաց թիւ 343 եւ 343 երկին։
) 2. » » Կալաթա Սերայի դիմաց։
Կալաթա) 1. Սինկէր խան Թիւնէլի հետ։
) 2. Թրամվայի կայարանին դիմաց։
Պոլիս) 1. Սուլթան Համամ թիւ 2։
) 2. Սուլթան Պայազիտ, Թրամվայի կայարանին դիմաց թիւ 13։
Սկիւտար) Ջարչը պոլը, թիւ 120։
Դասերը եւ նորոգութիւնները անվճար։ Սինկէր Ընկերութեան կեդր. վարչատեղին կը գտնուի Բերա, Մեծ փողոց, թիւ 343 եւ 343 երկին, Սարգիս պէյ Տիգ օղլուի առունը։
16 20—50

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍՈՆ
ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒԻՐ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ Հալի Կ. Պոլսոյ եւ Օսկայի

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոն
Ալպանս	1060	Գոմս	1497	Կոպ.	1011	Մալմ	724	Բոզաբա	136
Ալէքթ	3667	Գանկ	2906	Գրանս	1695	Մարէնկ.	2273	Սարգոն	1113
Անէէլ	1541	Գոքսս	895	Հիքս	775	Մարգէրիտ	3769	Տիբ.	1735
Արիսքս	2377	Դիտս	4311	Հիտալկս	1581	Մարսոս	3827	Պիլվիս	1193
Գասանս	1322	Տամինս	957	Հիլտա.	3723	Միլ.	1657	Պրէտ	1203
Գարոմնս	1264	Տուրս	3383	Հորատիս	3630	Մոնդէալ	1735	Թասսոս	1323
Գրազս	1076	Տրաբս	1713	Համբէր	895	Մուրա	2419	Թ. Ուիլսոն	1546
Գրիւնս	841	Տինամս	5 4	Իսկս	2354	Պէրս	1033	Թոր.	3327
Ընֆֆա.	448	Իպսս	2464	Խոտաս	5 40	Պէ.	4136	Թուլտա	1470
Եէլբս	1371	Իլտորատս	1620	Ձ.	1980	Պ. ատ	4036	Թ. բիտս	487
Գա իրաս	1337	Իրազս	1841	Գիէսս	1053	Օքլանս	1535	Ուլրպինս	2429
Գամէս	1244	Ֆիտս	954	Գուլբինս	2307	Բալէրմս	1637	Վասքս	1914
Դոզս	1694	Ֆինլանտ	1828	Գամնս	1766	Բոլս	510	Վոլս	1289
Ջիրտա	2729	Ֆլամինկս	849	Լէս	1053	Ռիալեան	2229	Վէլինգտն.	2396
Սրսէրս	1831	Ֆրանչիսքս	4552	Լէլանդս	2272	Ռիսալտա	1663	Եէտա	1353
Գիս	1697	Դա իլէս	3065	Լիվոլնս	1843	Ռոլլս	1618	Զէրս	120
Գոլորատս	4355	Գիկանս	1243	Լա. էլս	3701	ուէր	1739		

Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կատած են։
Ալիէքս շոգենաւը, Նաւապետ Հիք։
Ալիէքս շոգենաւը, Նաւապետ Բէյլրա։
Ընդհանուր վաճառքով Հալէն հոս կը սպասուին։
Օսքրիա շոգենաւը, Նաւապետ Հէյդ, մայիս 27ին։
Թայլօ շոգենաւը, Նաւապետ Թարն, ապրիլ 15ին։
Դիմել առ Գործակալս Տ. ՀԻԼՏ ԷՆԳԻՆՅՕՏ
Թիւ 22—24, Գիւլիւք Միւսէթ խան, Գալաթիա 10 48—50

ՅՐԱՆՍԱԿԱՆ ԳՐԱՎՍՅԱՒՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԱՄԵԾ ՅՍՋՈՂՈՒԹԻՒՆԸ. 160,000 ՍՏՈՐԱԳՐՈՒՈՂ ԲԱԺԱՆՈՐԴ 1904 ՅՈՒՆՎ. 1ԻՆ
ԶՈՐ ԼԱՌՈՒՍ ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ
Համայնագիտական բառարան եօթը հատորէ բաղկացեալ (վեցը հրատարակուած)
Հինգշաբաթէ արդի կեանքի պայմանները ամենուն համար անհրաժեշտ կը դարձնեն համայնագիտական լաւ բառագիրք մը։ Այդ պահանջը է որ հրաշալի յաջողութիւն մը դտած է ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ՆՈՐ ԼԱՌՈՒՍԸ, որ իր տեսակին մէջ կատարելութիւնն է. վերջին ասպիճանի կատարեալ, իրապէս արդի պահանջները գոհացնող, նոր հարիւր ընտրեալ աշխատակիցներու կողմէ խմբագրուած, առաւօրէն պատկերազարդուած եւ գունաւոր քարտէսներ ու տախտակներ կը պարունակէ։ Այս հիանալի բառգիրքը գերազանցեր է մինչեւ հիմա Ֆրանսայի եւ ուրիշ երկիրներու մէջ հրատարակուած նմանօրինակ գործերէն։ Մինչեւ հիմա հրատարակուած վեց հատորները միայն կը պարունակեն 175,000է աւելի յօդուած, 36,000 պատկեր, 67 գունաւոր տախտակ եւ 360է աւելի սեւ եւ ուրիշ գոյներով քարտէսներ։ Այս մէկ քանի թիւերէն կարելի է դատել այն մեծ ծառայութիւնը՝ զոր կատարելի է ընծայել այսպիսի գործէ մը։ ԼԱՌՈՒՍ գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մանքարնաս փողոց, թիւ 17, խնդրողին 16 երեսէ բաղկացեալ պրակ մը՝ իր նմոյշ ձրի պիտի ղրկէ։
Ամբողջ գործին բաժանորդագրութեան համար հիմակուան գինն է 200 ֆրանք՝ թղթակազմ, 235 ֆրանք՝ կազմուած, վերջ. 100 ֆրանք տարբերութեամբ տասն, եւ միւսը՝ վեց ամսէ վեց ամիս։
Կարելի է բաժանորդագրուիլ Լառուս գրավաճառանոցը, Բարիզ, Մոնբարնաս փողոց, թիւ 17, նաեւ գլխաւոր գրավաճառներու մօտ։ Բաժանորդագրողները կը տասնան հրատարակուած վեց փաւաւոր հատորները. եօթներորդ եւ վերջինը պիտի հրատարակուի յառաջիկայ յուլիսին։
25 12—50

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՂՏՍԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՆ
Ժամանակացոյց կառախմբ. երթեւեկ. 1905 մարտ 1 (Ն.Տ.) չորեքշ. օրէն սկսեալ
ԳՕՆԻԱ–ԷՐԷՃԼԻ—ԳՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ
ԵՐԹ 622

Կայարան		Ապր.Է. Ճմբ. Առաւ.
Գոնիա	մկ.	11 —
Գալէն խան		11 31
Զումբա		12 15
Արբզ էօրէն		12 43
Մանասուն		1 12
Գարաման	ժմ.	1 43
	մկ.	1 58
Սիարօվա		2 24
Այրանէը-Տէրվէնտ		3 14
Սլոնտ		3 50
Էրէուլի	ժմ.	4 15
	մկ.	4 35
Գուլկուրլու	ժմ.	4 50
	իրկ.	

ԴԱՐՁ 621

Կայարան		Ապր.Է. Ճմբ. Իրկ.
Գուլկուրլու	մկ.	5 5
Էրէուլի	ժմ.	5 23
	մկ.	7 20
Սլոնտ		7 47
Այրանէը-Տէրվէնտ		8 31
Սիարօվա		9 13
Գարաման	ժմ.	9 37
	մկ.	9 52
Մանասուն		10 25
Արբզ էօրէն		10 54
Զումբա		11 30
Գալէն խան		12 6
Գոնիա	ժմ.	12 35
	իրկ.	

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՄԱՐՄԱՐԵԱՆ ԵՒ ՀԱՅԿԱԿԱՆ
Ն ԲԱԳԻ ԵՒ ԸՆԿ.
ՍԱՄՍՈՒՆԱՅ ՅՈԳԵՆԱՒԻՐ
Մարտ 8ին Միհկէրէի Մարմարիլէն։
» 14ին Պիրինճի. Սեւ ծովէն։
ՍԱՄՍՈՒՆԱՅԻ
Մարտ 8էն Միհկէրէի, Սամսուն, Տրապիզոն, Պաթում եւ Նովորոսիյսկ։
» 14ին Պիրինճի, ուղ. Մարմարիլ։
Ա. կարգ Բարիզի համար 200 ֆր.
» » Մարմարիլ » 160 »
Բ. » Բարիզի » 150 »
» » Մարմարիլ » 120 »
Տեղեկութեանց համար դիմել Գործակալին՝ Թօփհանէ քարափին վրայ։
15 34 — 50 Թ. ՌԸՊՈՒ

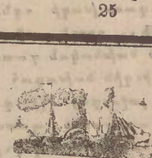

ՖՐԻՑ. ԼԻՕՂԱՆՑ ԵՒ ԸՆԿ.
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվրբուլի եւ Արեւելից միջեւ բաճեղուզ.

Անուանք	Թոնս	Անուանք	Թոն
Լեքսարիան	10500	Տլասիա	3500
Նորմանտան	10500	Իմբրազիլ	3500
Գասկոնիան	10500	Անրիգ.	3000
Լանքասթրիան	9000	Ալճէրիան	3500
Նիյասէրիա	9000	Արագոնիան	3500
Վոլտէրիան	8000	Ամէրիկան	2500
Լոմբիան	8000	Անամալուգիան	2500
Ղասքոնիան	8000	Պլազիրիզ	250
Ինդիանիան	8000	Լէսարան	2000
Նորմանիան	7700	Մինեա	900
Վալտենիան	7700	Օգարոս	800
Գլասկոնիան	7700	Լիսաբն	[illegible]
Ֆրանսիան	3500		

Ապրանքի տէրերէն կը խնդրուի, որ ապրանքի ստացագիրներու կամ Գաբիթիոյ մուտքագրանց հանելու համար իրենց հասանելիք ցուցակները ստանալէ յետոյ ոչ ուշ 24 ժամ առաջ։
Աւելի տեղեկութեանց համար դիմել
ԷՖՕՒԱՐ ԼԱՖՈՆԴԻՆ
Գալաթիա, քարափին վրայ
13 45—50 մարտասան էֆէնտի

Աբսանատէր ՋԱՐԵՀ ԵԲԻՍՈՒԹԵԱՆ

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ՕՍՄ. ԵՐԿԱԹՈՒՂԻ
Երթեւեկութիւն կառախմբերու 1905 մարտ 1 (Ն. Տ.) չորեքշաբթի օրէն սկսեալ

ԷՍԿԻ – ՇԵՀԻՐ ԳՕՆԵԱՑԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. թ. 222 խառն Առաւ. ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ. թ. 221 խառն Իրկն. ժ.	Վ.
10	25	մկն. Էսկի-Շեհիր	ժմ.	1	25
11	7	» Կէօքէէ Քրուբ	»	12	45
12	5	» Սարգանէք Բունար	»	12	3
12	59	» Ալաճուխա	»	11	7
1	11	» Զէքիրլիէր	»	10	23
2	41	» Տէօյէր	»	9	35
3	10	» Իսկանիյէ	»	8	50
3	34	» Համամ	»	8	23
4	44	» Կարլիկէօլ Համամ	»	8	14
4	31	» Աֆիոն Գարա Հիսար	»	7	43
5	11	» Գէօյիւք Զարանլար	»	6	50
6	6	» Ջայ	»	6	3
6	51	» Իսկարլու	»	5	10
7	15	» Եասիխան	»	4	45
7	46	» Աք Շեհիր	»	4	23
8	18	» Ալարի քէօյ	»	3	43
9	—	» Ջավուշիր քէօյ	»	3	5
9	38	» Իսկին	»	2	33
10	25	» Աքչ-Խանը	»	1	39
11	20	» Չրայ-Իսկի	»	12	57
11	52	» Մէյատան	»	12	17
12	52	» Բունար-Գաչը	»	11	12
3	30	ժմ. Գոնիա	մկն.	10	30
իրկն.			առաւ.		

ԷՍԿԻ ՇԵՀԻՐ ԷՆԳԻՐԻՃԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ Կառ. թ. 112 խառն Առաւ. ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴՐՁ Կառ. թ. 111 խառն Իրկն. ժ.	Վ.
12	—	մկն. Էսկի Շեհիր	ժմ.	10	—
12	44	» Աք Գունար	»	9	18
1	24	» Ալիու Բէյ	»	8	46
2	4	» Գէյլիք Աֆուր	»	7	58
3	9	» Սաբիքէյ	»	7	1
3	58	» Գիչէր	»	6	4
4	35	» Սաքիլէր	»	5	27
5	9	» Գէյլիք Բէյփրիւ	»	5	—
6	3	» Բոլաքիլի	»	4	16
7	21	» Մալի Բէյ	»	2	49
8	15	» Սէնէնտ Բէյ	»	1	47
9	—	ժմ. Էնգիւրիւ	մկն.	1	—
իրկն.			առաւ.		

ԱԼԱԵՌԻՆՏԷՆ ԲԷՕՐԱՀԵԱ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 322 խառն Առաւ. ժ.	Վ.	Թ. 324 խառն Իրկն. ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Կառախումբ Թ. 321 խառն Առաւ. ժ.	Վ.	Թ. 323 խառն Իրկն. ժ.	Վ.
1	5	11	15	մկն. Ապահունա	ժմ.	12	30	10	35
1	25	11	35	ժմ. Քէօթահիա	մկն.	12	10	10	15

ՀԱՄԻՏԻԼ—ԱՏԱ-ԲԱԶԱՐ

ԵՐԹ Կառախումբ Թ. 425 խառն Առաւ. ժ.	Վ.	Թ. խառն Իրիկն. ժ.	Վ.	ԿԱՅԱՐԱՆ		ԴԱՐՁ Թ. 426 խառն Իրիկն. ժ.	Վ.	Թ. խառն Առաւ. ժ.	Վ.
5	36			մկն. Ատա-Բազար	ժմ.	7	25		
5	54			ժմ. Համիտիյէ	մկն.	7	7		